

Tartu Kunstikool

**3D
MODELLEERIJAJ-VISUALISEERIJAJ
ERIALAJ**

ÕPPEKAVAJ

**Kutseõpe keskhariduse baasil (KKB)
Õppekava maht 80 õn**

Tartu, 2011

Sisukord

ÜLDOSA	4
1. ÕPPEKAVA KOOSTAMISE ALUS	4
2. ÕPPEKAVA EESMÄRGID JA ÜLESANDED	4
3. NÕUDED ÕPINGUTE ALUSTAMISEKS	5
4. ÕPPEKAVA STRUKTUUR	5
5. HINDAMINE	5
6. PRAKTIKA	6
7. LÕPUEKSAM	7
8. NÕUDED ÕPINGUTE LÕPETAMISEKS	7
9. ÕPPEKAVA KOOSTAJAD	7
ÕPPEKAVA MOODULITE KIRJELDUSED	8
1. ÕPPEKAVA LÄBIVAD TEEMAD.....	8
1. Keskkond ja säästev areng.....	9
2. Infotehnoloogia.....	9
3. Meediaõpetus	10
4. Turvalisus.....	11
ÜLD- JA PÕHIÕPINGUTE MOODULID	13
1. MAJANDUSÕPETUS JA ETTEVÕTLUSE ALUSED	13
2. SUHTLEMINE JA ASJAAJAMISE ALUSED	14
3. ARVUTIÕPETUS	16
4. TÕÕ JA TÕÕKESKKOND	17
5. ÜLDKOMPOSITSIOON	18
6. KUJUTAV GEOMEETRIA	21
7. VÄRVUSÕPETUS	22
8. VORMIÕPETUS	24
9. ESITLUSTEHNİKAD JA PORTFOOLIO	25
10. KULTUURI- JA KUNSTILUGU	27

11. MAALIMINE	32
12. JOONISTAMINE	36
13. FOTOGRAAFIA	37
14. KIRJAÕPETUS JA TÜPOGRAAFIA ALUSED	38
15. KUJUNDUSPROGRAMMIDE ALGÕPE	40
16. TARKVARAÕPE: PIKSELGRAAFIKA	42
17. TARKVARAÕPE: VEKTORGRAAFIKA	43
ERIALAÕPINGUTE MOODULID	44
18. TARKVARAÕPE: JOONESTAMINE JA 3D	44
19. KUJUTAV GEOMEETRIA MODELLEERIJAJA-VISUALISEERIJAJALE	45
20. VORMIÕPETUS JA ARHITEKTOONIKA	46
21. INTERJÖÖRI JA EKSTERJÖÖRI JOONISTAMINE	48
22. VALGUSTAMINE	49
23. ERIALANE MAALIMINE	50
24. MULTIMEEDIA TÖÖPROTSESS	51
25. TEHNILINE JOONESTAMINE	52
26. ERIALAPROJEKTID 3D MODELLEERIJAJA-VISUALISEERIJAJALE	53
27. ANIMATSIOON	54
28. LOW-POLY MODELLEERIMINE	55
29. ERIALANE TARKVARAÕPE	56
30. PRAKTIKAD	57
31. LÕPUEKSAM	59
33. LÕPUEKSAM	62

ÜLDOSA

1. ÕPPEKAVA KOOSTAMISE ALUS

3D modelleerija-visualiseerija eriala õppekava koostamisel on aluseks võetud kujundamise erialade riiklik õppekava, mis on sätestatud Haridus- ja teadusministri 3. märtsi 2010. a määrusega nr 7. Riiliku õppekavaga määratletud kohustusliku kutseõppe sisu on välja töötanud kujundamise erialade kutseõpetajad koostöös erialade spetsialistide, ettevõtete esindajate ja erialaliitude esindajatega, lähtudes kutseharidussüsteemi arengukavas esitatud väärtussüsteemist, kutseoskuseõuetest, kutseõppe eesmärkidest ja ülesannetest. Õppekava põhineb riiklikus õppekavas määratud modelleerija-visualiseerija eriala kutseõppe kogumahul, õppe kohustuslikel moodulitel, praktika ja erialaste õpingute lõpetamise nõuetel.

Tartu Kunstikooli 3D modelleerija-visualiseerija eriala õppekava on vastavuses sama eriala riiliku õppekavaga. Kutsestandardi nõudeid ei ole selle puudumise tõttu õppekava koostamisel olnud võimalik arvesse võtta.

Illustraatori eriala õppekava on kinnitanud Tartu Kunstikooli direktor.

2. ÕPPEKAVA EESMÄRGID JA ÜLESANDED

Kutseõppe eesmärgiks on riikliku õppekava kohaselt võimaldada õppijal omandada teadmised, oskused ja hoiakud töötamiseks meedia, kultuuri ja äri valdkonnas kujundamise teenust pakkuvates või vajavates ettevõtetes ning väikeettevõtjana, eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks. Tartu Kunstikooli 3D modelleerija-visualiseerija eriala õppekava lähtub traditsioonilise kunstihariduse väljundite lõimimisest kaasaegsesse ühiskonda ja infotehnoloogilisse keskkonda. 3D modelleerija-visualiseerija eriala õppekava eesmärgiks on anda õppijale kunstialased, erialased ja tehnilised põhioskused ning -teadmised, mis võimaldavad tööleasumist erialal. Ettevalmistus võimaldab soovijatel õpinguid jätkata.

3D modelleerija-visualiseerija kutseõppe ülesandeks on ette valmistada töötaja, kes:

- väärtustab oma kutseala ning arendab kutseoskusi;
- oskab planeerida, teostada, hinnata ja arendada oma tööd, planeerida ja analüüsida tööprotsessi oma tööloigis;
- oskab iseseisvalt rakendada oma kutse- ja erialaseid teadmisi ning oskusi erinevates tööolukordades;
- on orienteeritud kvaliteetsete õpi- ja töötulemuste saavutamisele;
- vastutab enda ja kaastöötajate turvalisuse eest ning tuleb toime ohtuolukordades;
- töötab oma tervist ja keskkonda säästes;
- oskab teha eetilisi ja seaduspäraseid valikuid ning on vastutusvõimeline;
- suudab langetada kunstiliselt pädevaid otsuseid tasakaalustatud visuaalsete keskkondade kujundamiseks, rakendades loominguliselt tänapäevaseid materjale, vahendeid, tehnoloogiaid ja ideestikku;
- omab suhtlemis-, analüüsi- ja teabe hankimise oskust ning valmisolekut meeskonnatöös;

- teab ja tunneb oma erialaseid eeldusi ja tugevusi ning oskab neid oma töö kaudu eneseteostuseks kasutada;
- on valmis elukestvaks õppeks.

3. NÕUDED ÕPINGUTE ALUSTAMISEKS

3D modelleerija-visualiseerija erialal võib õppima asuda õppija, kes on omandanud keskhariduse. Vastuvõtt Tartu Kunstikooli toimub vastuvõttueksamite tulemuste põhjal. Vastuvõttueksamite eesmärgiks on vabade õppekohtade täitmiseks välja selgitada valdkonnas töötamiseks vajalike võimete ja eeldustega õpilaskandidaadid. Vastuvõttueksamite arvu, liigi ja sisu määrab Tartu Kunstikool lähtuvalt eriala omandamiseks vajalikest eeldustest. Vastuvõttueksamid toimuvad õppeasutuse poolt eelnevalt väljakuulutatud ajal, kohas ja tingimustel. Eksamid sooritatakse ja eksamite tulemusi hinnatakse õppeasutuse vastuvõttukomisjoni poolt kinnitatud eksamiülesannete põhjal. Lisaks võib vastuvõttukomisjon vajadusel korraldada lisaeksami või -ülesande, kui õpilaskandidaatide asetus pingereas seda nõuab. Vastuvõttueksamite tingimusi ja korda reguleerib "Tartu Kunstikooli vastuvõttueeskiri", mille kinnitab käskkirjaga Tartu Kunstikooli direktor.

4. ÕPPEKAVA STRUKTUUR

Õppekava dokument koosneb:

- Tiitellehest
- Sisukorrast
- Üldosast
- Üld-, põhi- ja erialaõpingute moodulite sisukirjeldustest.

5. HINDAMINE

Hindamise, eksamite, järeleksamite ja järelhindamiste sooritamise korda reguleerib "Tartu Kunstikooli õppekorralduseeskiri".

Õppetöö käigus valitakse hindamisviis vastavalt õpiprotsessi iseärasustele aineõpetaja, ainekomisjoni ja/või eksamikomisjoni poolt. Erialaainetes toimuvate ainete hindamist korraldab vastav ainekomisjon koostöös õppedirektoriga.

Moodul või õppeaine loetakse omandatuks pärast hindamise, eksami/eksamite ja/või arvestuse/arvestuste sooritamist positiivsele hindele. Hindamiste tulemused kantakse hindamisprotokollile, mille allkirjastab eksamineeriv õpetaja või ainekomisjoni esimees. Teadmiste kontrollimiseks kasutatakse Tartu Kunstikoolis erinevaid vorme:

- suuline arvestus;
- kirjalikud arvestus- ja kontrolltööd;
- iseseisvate ja/või juhendatud tööde analüüs ja arutelu;
- praktiliste oskuste kontrollimine;
- protsessi hindamine;
- vahe- ja lõpueksamid.

Tartu Kunstikoolis lähtutakse hindamisel õppetöö käigus saavutatud pädevustest (teadmistest ja oskustest). Õpilaste õpitulemuste hindamine toimub haridusministri määrusega nr 41 (16. 11. 2006. a) kehtestatud korras. Diferentseeritud hindamine õppeaine, mooduli või selle osade lõikes toimub viiepallilises hindamissüsteemis (koos sõnalise vastega) järgmiselt:

- „5“ (väga hea) õpitulemus vastab täiel määral õppekava nõuetele, aine/mooduli/tsükli mahust on omandatud 90 % ja rohkem, õpilane on võimeline iseseisvalt ning loovalt leidma lahendusi, püstitama ülesandeid.
- „4“ (hea) õpitulemus on üldiselt vastav õppekava nõuetele, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Aine/mooduli/tsükli mahust on omandatud 70–89 % .
- „3“ (rahuldav) õpitulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, ent esineb arvestatavaid puudusi ja vigu. Õpilane on aine/mooduli/tsükli mahust omandanud 45–69 %.
- „2“ (puudulik) õpitulemus on osaliselt vastav õppekava nõuetele, esineb olulisi puudusi ja vigu. Aine/mooduli/tsükli mahust on omandatud 20–44%.
- „1“ (nõrk) õpitulemus ei vasta õppekava nõuetele. Aine/mooduli/tsükli mahust on omandatud 0–19 %.

Hinded "1" ja "2" on mitterahuldavad hinded. Mitterahuldava hinde saamisel antakse õpilasele võimalus uuesti vastata või sooritada järeltöö. Järelevastamine ja järeltööde sooritamise korra ning aja määrab ainekomisjon või hindav õpetaja.

Koolisisesele õpilastele õpitulemuste kohta täpsema tagasiside andmiseks kasutatakse kümnepallilist hindamissüsteemi, milles on 9 positiivset ning 1 negatiivne hinne.

- „10“ (väga hea, 5 +)
- „9“ (väga hea, 5)
- „8“ (väga hea, 5 -)
- „7“ (hea, 4+)
- „6“ (hea, 4)
- „5“ (hea, 4-)
- „4“ (rahuldav, 3+)
- „3“ (rahuldav, 3)
- „2“ (rahuldav, 3 -)
- „1“ (mitterahuldav)

Semestri lõpul teise datakse hinded viiepallisüsteemi ning kantakse õppeinfosüsteemi.

Õpitulemuste mittediferentseeritud hindamine toimub mooduli või selle osade arvestamisena, mille puhul positiivne tulemus on "arvestatud" ja negatiivne tulemus "mittearvestatud". "Arvestatud" mooduli mahust on omandatud 45–100 protsenti, "mittearvestatud" mooduli mahust on omandatud 0–44 protsenti.

6. PRAKTIKA

Praktikaga taotletakse, et õppija rakendab teoreetilise õppe käigus omandatud teadmisi praktikaettevõttes konkreetsete tööülesannete täitmisel, tutvub erialale iseloomulike tööülesannetega; ettevõtte struktuuri, sisekorra, töökorralduse ja töökeskkonnaga,

meeskonnatöö põhimõtetega, kvaliteedi- ja tööohutuse nõuetega.

Praktika kogukestvuseks 3D modelleerija-visualiseerija erialal on 20 õppenädalat, mis jaguneb järgmiselt:

praktika **I etapp**, 12 õn, on liidetud erialaõpingute moodulitele ja läbitakse praktilise tegevusena õppe käigus;

praktika **II etapp**, 8 õn, läbitakse praktikana töökeskkonnas.

Õppija praktiseerib assistendina disaini-, inseneri-, arhitektuuri- vms kas virtuaalseid või reaalseid kolmemõõtmelisi keskkondi/objekte kujundavas ettevõttes.

Praktikaettevõttes tutvub õppija ettevõtte struktuuri, sisekorra, töökorralduse, meeskonnatöö põhimõtetega, kvaliteedi ja tööohutuse nõuetega; personali, töövahendite ja tööalaste nõudmiste tasemega. Õppija tutvub erialases töös kasutatavate seadmete ja nende kasutamise protseduuriga, klienditeenindusega, kolmemõõtmelise graafika alaste tööde valmimise etappidega.

Praktika II etapi osade kirjeldus on esitatud õppekava moodulis nr 30.

7. LÕPUEKSAM

3D modelleerija-visualiseerija eriala lõpueksam koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast. Lõpueksamile lubamise eelduseks on kogu eelneva õppekava täitmine. Direktor kinnitab lõpueksami vormi, selle toimumise tähtsajad ja sisu ning lõpueksami komisjoni koosseisu. Lõpueksamit hindab erialaspetsialistidest koosnev komisjon, võttes arvesse soorituse kujunduslikku ja tehnilist taset ning vastavust ülesandes püstitatud eesmärgile.

Lõpueksami kirjeldus on esitatud õppekava moodulis nr 31.

8. NÕUDED ÕPINGUTE LÕPETAMISEKS

Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õppekava on läbitud täies mahus, sealhulgas ettenähtud moodulite, praktika ja eksamite sooritamise positiivsele hindale; sooritanud positiivsele tulemusele kutse- või erialase lõpueksami või kaitsnud lõputöö. Õpingute lõpetamist reguleerib "Tartu Kunstikooli õppekorralduseeskiri".

9. ÕPPEKAVA KOOSTAJAD

3D modelleerija-visualiseerija eriala õppekava on kujundamise erialade riikliku õppekava alusel välja töötanud Tartu Kunstikooli 3D-õppekava arenduse spetsialist koostöös erialaspetsialistidega; õpetajad koostöös ainekomisjonidega ja õppekava arenduse koordinaator ning käskkirjaga kinnitanud direktor. Õppesisu koostamisel on konsulteeritud tööandjate esindajatega ja nende soovitusi arvesse võetud. 3D modelleerija-visualiseerija eriala õppekava õppesisu vastab riiklikule õppekavale.

ÕPPEKAVA MOODULITE KIRJELDUSED

1. Õppekava läbivad teemad

Kõigi õppeainete/moodulite õpetamisel võetakse arvesse õppekava läbivad teemad ja õpetus korraldatakse vastavalt.

Õppekava läbivate teemade õpetamise eesmärk on kujundada õppijatel teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumisnorme valdkondades, millel on kokkupuutepunkte paljude õppeainetega. Läbivate teemade jaoks ei ole ette nähtud eraldi õppeaineid/moduleid, mistõttu pole õppekavas esitatud ka õppesisu lahtikirjutust.

Läbivad teemad käesoleva õppekava raames on:

- keskkond ja säästev areng;
- infotehnoloogia
- meediaõpetus;
- turvalisus.

Läbivate teemade õpetus viiakse ellu ainekavade, kooli mikrokliima, juhtimise ja majandamise kaudu. Õpetajal on õpimotivatsiooni loov, hoiakuid kujundav ning ea- ja jõukohast õppekeskkonda loov roll. Eelistatud on õppevormide mitmekesisus, õppimine kogemuse kaudu: rühmatööd, projektid, ekskursioonid, arutelud, individuaalsed ülesanded, kodutööd, loovülesanded jne. Õpetaja isiklik eeskujuline hoiakute ja töö- ning suhtlemisoskuste osas on läbivate teemade õpetamisel määrava tähtsusega.

Keskkonda ja säästvat arengut käsitletakse kolmest aspektist lähtuvalt:

looduskeskkond, sotsiaalne keskkond, sh majandus- ja kultuurikeskkond. Teema õpetamisega seatakse eesmärk kujundada õpilaste keskkonnateadlikkust, kasvatada keskkonnahoidlikku tarbijat. Kujundatakse pädevusi elamiseks pidevalt muutuv keskkonnas nii, et ka järgmistel põlvkondadel säilib võimalus kasutada olemasolevaid loodusressursse. Arendatakse õpilaste sotsiaalseid oskusi demokraatlikus ühiskonnas toimetulekuks.

Infotehnoloogia kasutamise oskus on üks põhilisi töö tõhustamise vahendeid, sellest on saanud kaasaegse infoühiskonna oluline kirjaoskus, mille riigi arengu ja kodanike sotsiaalse mobiilsuse tagamiseks peavad omandama kõik õpilased. Infotehnoloogia on kõiki ainekavu läbiv teema ja õpetus korraldatakse vastavalt.

Meediaõpetusega antakse tervikpilt meediaga seotud põhitõdedest, kujundatakse pädevused meedias orienteerumiseks. Kasvatatakse kriitilist meediatarbijat, kes ei lase endaga manipuleerida ning kel on vajadus ja harjumus endale meediast vajalikku teavet hankida ja seda kriitiliselt analüüsida.

Turvalisus läbiva teemana on suunatud ohu ennetamisele ning hädaolukordades õige käitumise kujundamisele. Ohuna käsitletakse nii looduskeskkonnast kui ka inimeste, sh inimese enda väärast käitumisest tulenevaid ohtusid. Kujundatavad pädevused puudutavad õnnetuste ennetamist, uimastipreventsiooni ja liiklust ning käitumist nende valdkondade probleemidega kokkupuutel.

1. Keskkond ja säästev areng

Õppe-eesmärgid

Läbiva teema "Keskkond ja säästev areng" õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- omandab teadmisi loodusest kui terviklikust süsteemist ja inimese, kultuuri ning sotsiaalse keskkonna vastastikustest seostest, nende sõltuvusest looduslikest eeldustest ja kohalikest tingimustest;
- teadvustab inimese sõltuvuse loodusvaradest ja -ressurssidest;
- teadvustab keskkonna- ja globaalprobleeme, on keskkonnaküsimustega tegelemisel vastutustundlik;
- teadvustab sotsiaalse keskkonna mitmetahulisust;
- mõistab ja hindab keskkonda säästvaid eluviisi;
- omandab keskkonda hoidvaid väärtushinnanguid ja käitumisnormid, osaleb keskkonnaettevõtmistes.

Kujundatavad pädevused

Õpilane:

- väärtustab mitmekesist looduslikku, sotsiaalset ja kultuurikeskkonda;
- mõistab säästva, jätkusuutliku arengu ideed;
- mõistab looduslike ja ühiskondlike protsesside vahelisi seoseid;
- omab teadmisi lokaalsetest, regionaalsetest ja globaalsetest keskkonna- ja sotsiaalprobleemidest, nende tekke sotsiaalmajanduslikest ja kultuurilistest põhjustest;
- omab teadmisi kohalike, rahvuslike ja rahvusvaheliste organisatsioonide koostööst keskkonna- ja sotsiaalprobleemide ennetamisel ja lahendamisel;
- omab teadmisi keskkonnaalastest rahvusvahelistest konventsioonidest;
- tegutseb seadusi ja keskkonnapoliitikat arvestavalt;
- oskab ajalist perspektiivi arvestades hinnata inimtegevuse mõju elukeskkonna seisundile; mõistab oma vastutust ressursside säästva kasutajana;
- suhtub vastutustundlikult oma elukeskkonda, oskab kujundada ja vajadusel taastada tervislikku elukeskkonda;
- oskab vajadusel tegelda keskkonnaprobleemidega kodanikualgatuse korras;
- mõtleb keskkonnaprobleemide lahendamisel kriitiliselt ja loovalt, mõistab, et keskkonnaprobleemidesse suhtutakse erinevalt, püüab leida konsensust erinevate seisukohtade vahel;
- mõistab ettevõtluse rolli globaalmajanduses ja ettevõtete vastutust keskkonna- ja sotsiaalsete probleemide lahendamise eest.

2. Infotehnoloogia

Infotehnoloogiapädevuste kujundamine ei ole seotud ühegi konkreetse riist- ja tarkvaraplatvormi, valmistajafirma ega tarkvarapaketi; pädevused kujundatakse õppetöö käigus jooksvalt.

Õppe-eesmärgid

Läbiva teema infotehnoloogia õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- mõistab infotehnoloogia kasutamise seostuvaid majanduspoliitilisi, sotsiaalseid ja eetilisi aspekte;

- omandab infotehnoloogiavahendite iseseisva kasutamise oskused.

Kujundatavad pädevused

Õpilane:

- oskab vilunult ja efektiivselt käsitseda arvuti sisendseadmeid (nt hiir, klaviatuur, digilaud), väljundseadmeid (nt monitor, printer, kõlarid) ja püsimaluseadmeid (nt CD-ROM, mälupulk, irdketas);
- tunneb ja oskab kasutada operatsioonisüsteemi graafilist kasutajaliidest;
- oskab kasutada kohtvõrku ja hallata oma dokumendifaile;
- oskab infotehnoloogiast rääkides kasutada korrektset emakeelset terminoloogiat, kirjeldada lihtsamaid tark- ja riistvaraga seotud probleeme;
- käitub infotehnoloogiat kasutades eetilisel ja korrektsel, on teadlik infotehnoloogia väärkasutuse tagajärgedest;
- käsitseb riist- ja tarkvara vastutustundlikult ja säästvalt;
- oskab kirjeldada infotehnoloogia rolli ühiskonnas ja selle tähtsust kutsevaliku seisukohalt;
- kavandab, loob ja esitab infotehnoloogia abil nii iseseisvalt kui ka koostöös kaasõpilastega esteetiliselt vormistatud sisukaid tekste, multimeedia esitlusi, kuulutusi jms;
- kasutab infotehnoloogiat efektiivselt informatsiooni hankimiseks ja õppimisega seotud eesmärkidel suhtlemiseks, valib antud ülesande/probleemi lahendamiseks sobiva vahendi;
- mõistab Internetist leitud info kriitilise hindamise vajalikkust (õigsuse, sobivuse, ammendavuse ja objektiivsuse aspektidest);
- oskab infotehnoloogia abil teha lihtsamat statistilist analüüsi (sagedused, keskmised, diagrammid).

3. Meediaõpetus

Õppe-eesmärgid

Läbiva teema meediaõpetus õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- õpib nägema seoseid meedia osade vahel, meedia funktsioneerimise põhjusi ja tagajärgi;
- eristab avalikku ja privaatset elusfääri, omandab teadmised nende toimimise printsiipidest;
- õpib meedias orienteeruma, meediat lugema, vaatama ja kuulama; näeb inimeste asendit ja rolle tänapäeva meediasüsteemis;
- omandab oskuse meedia manipuleerimist läbi näha;
- kujundab vajaduse ja harjumuse suhelda erinevate meedialiikidega: trükimeediaga, elektroonilise meediaga, suulise meediaga;
- omandab teadmised erinevate meediatekstide funktsioonidest ja ehitusest ning oskused ise olulisemaid meediatekste koostada.

Kujundatavad pädevused

Õpilane:

- oskab eristada erinevale auditooriumile määratud tekste ja väljaandeid ning nende funktsioone: kohalik/üleriigiline meedia; üldväljaanded ja spetsialiseeritud väljaanded, teave ja meelelahutus;

- saab aru, kes on meediasõnumi taga: kes on omanikud, allikad, meediapersoonid jne, oskab seostada meediast saadavat teavet nende persoonidega;
- oskab eristada ja lahus hoida faktilist ja kujutusmaailma, avalikku ja privaatset elusfääri, uudist ja arvamust, teavet ja meelelahutust;
- teab, millised on kesksete meediaväljaannete, panrite, saadete jne põhieesmärgid ja ülesehitusreeglid, oskab neid lugeda, kuulata, vaadata ja analüüsida;
- oskab vaadata ja analüüsida fotosid, illustratsioone, teabegraafikat;
- oskab kasutada elektroonilist meediat: kommenteerida Internetis olevat teavet ja seda ise Internetti üles seada;
- saab aru, milliste vahenditega lehte kujundatakse ja küljendatakse;
- oskab koostada keskseid meediapanre: uudist, kommentaari, portreed, arvustust, reportaapi, olemuslugu, probleemartiklit;
- oskab suhelda ajakirjanikuga: teab oma õigusi ja kohustusi meedia suhtes;
- tunneb meedia põhilisi demagoogia- ja manipuleerimisvõtteid, oskab neid tegelikus tekstis ära tunda.

4. Turvalisus

Õppe-eesmärgid

Läbiva teema "Turvalisus" käsitlemisega taotletakse, et õpilane:

- õpib ennetama ja vältima ohuolukorda sattumist;
- õpib käituma ja tegutsema võimalikus ohuolukorras;
- õpib tundma ohuallikate olemust ja võimalikku tekkemehhanismi;
- õpib kasutama enesekaitsevahendeid;
- teadvustab seaduste vajalikkust turvalisuse korraldamisel ning seaduste täitmise tähtsust; teab, et seaduste rikkumisele järgneb vastutusele võtmine;
- kujundab tauniva hoiaku uimastite tarbimise suhtes;
- omandab teadmised ning oskused uimastitega seotud situatsioonides toimetulekuks;
- teab oma õigusi ja kohustusi liiklusolukordades nii jalakäijana kui ka liiklusvahendi juhina, kujundab hoiaku turvaliselt liigelda.

Kujundatavad pädevused

Õpilane:

- õpib hindama ohuteguri suurust, teadvustab õnnetuse ahelreaktsiooni võimalikkuse;
- teadvustab, et ohutusnõuete täitmine vähendab hädaolukorra tekke tõenäosust ja suurendab turvalisust;
- väärtustab inimese tervist ja elukeskkonda, õpib õigesti hindama võimalikke ohtusid, oskab hädaolukorda sattudes rakendada oma teoreetilisi teadmisi;
- oskab kasutada esmaseid tulekustutusvahendeid;
- teab tulekahju arengut ja tagajärgi (tulekahju, põlemisproduktid, plahvatus), kustutamise ohutusreegleid;
- oskab tulekahju korral tegutseda, teisi aidata ja juhendada, anda esmaabi tulekahjus kannatanule;
- teab, kuidas ohtlike ainete kasutamine tööstuses mõjutab keskkonda (happevihmad jms);
- teab ohtlike ainete tähistuse põhimõtteid;

- teab suurõnnetuste korral rakendatavaid meetmeid;
- teab kiirguse kasutusalasid meditsiinis, tööstuses jm, erinevust looduslikest ja tehisallikatest saadavate kiirgusdooside vahel, inimorganismi kiirgus-kahjustusi;
- teab tuumaõnnetuste korral rakendatavaid kaitsemeetmeid;
- teab sõltuvuskäitumise olemust, uimastisõltuvuse ravi võimalusi;
- teab, et uimastite kasutamine muudab isiksust ning on riskifaktor peresuhetes, sh ohustab tulevase lapse tervist.

ÜLD- JA PÕHIÕPINGUTE MOODULID

1. MAJANDUSÕPETUS JA ETTEVÕTLUSE ALUSED

Mooduli maht 2 õn

1.1 EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija

- teab ja tunneb ettevõtluse, majandustegevuse ja keskkonnahoiuga seotud põhimõisteid, seaduspärasusi ja turumajanduses toimivaid protsesse;
- mõistab majandusloogikat ning majanduskäitumist, äriplaani koostamise põhimõtteid;
- oskab välja töötada lihtsat äriplaani ja planeerida ettevõtlustegevust;
- on omandanud teadmised keskkonnahoiust, oskab väärtustada ja järgida keskkonnahoiu ning säästva arengu põhimõtteid.

1.2 NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

1.3 ÕPPESISU

I tsükkel:

Majanduse põhimõisted, riigi roll majanduses, majanduslik stabiilsus, tööturg. Ettevõtluse alused ja vormid, ühistegevus. Lepingulised suhted, töö- ja puhkeaeg, töö tasustamise alused, materiaalne vastutus. Äriplaani. Projekt. Aruandlus.

II tsükkel:

Keskkond, keskkonnahoid ja jäätmekäitlus. Keskkonnastrateegia ja säästva arengu põhimõtted. Keskkonnareostuse ennetamise ja vältimise võimalused töökeskkonnas ja olmes. Jäätmete esmane käitlus. Olmejäätmetega seonduv probleemistik. Säästev areng. Keskkonda säästev ja taasloov eluviis. Üksikisiku roll keskkonnahoiul.

1.4 ÕPITULEMUSED

Õppija:

- teab ettevõtluse, majandustegevuse ja keskkonnahoiuga seotud põhimõisteid, tunneb ettevõtluse seaduspärasusi ja turumajanduses toimivaid protsesse;
- saab aru majandusloogika ning majanduskäitumisesseaduspärasustest;
- teab ja tunneb äriplaani koostamise põhimõtteid;
- oskab välja töötada lihtsat äriplaani ja planeerida ettevõtlustegevust;
- on omandanud põhiteadmised keskkonnahoiust,
- teab ja oskab väärtustada ja järgida keskkonnahoiu ning säästva arengu põhimõtteid;
- tunneb keskkonna reostamise võimalikke ohte;
- teab, kuidas üksikisik saab ennetada ja vältida keskkonnaohtusid.

1.5 MOODULI HINDAMINE

Mooduli hinne kujuneb mooduli osade (tsüklike) tulemuste kaalutud keskmise alusel.

2. SUHTLEMINE JA ASJAAJAMISE ALUSED

Mooduli maht 1 õn

2.1 EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et:

- õppija teab ja tunneb suhtlemise, koostöö ja meeskonnatöö alaseid põhitõdesid, erinevaid suhtlemisviise, -vorme ja -tasandeid, põhimõtteid, hoiakuid ja nendel põhinevaid käitumisviise;
- õppija on võimeline tõepäraselt hindama iseennast suhtlejana, erinevates olukordades tulemuslikult suhtlema, töötama nii ükski kui meeskonnas ja käituma vastastikust suhtlemist toetaval viisil
- koostama korrektselt erialases töös ja eraelus vajalikke ametlikke kirju ja dokumente.

2.2 NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

2.3. ÕPPESISU

Suhtlemise olemus. Kommunikatsioonimudel. Suhtlemise vahendid, tasandid ja liigid. Inimese sotsiaalsed põhivajadused. Suhtlemine kui üks põhivajadustest. Kirjalik, suuline ja telefonisuhtlus. Kirja/ametikirja ülesehitus, koostamine ja vormistamine arvutil.

Hea suhtlemisoskuse eeldused. Suhtlemine kui protsess. Rollikäitumine. Tüüpilised rollid rühmas. Minu erinevad rollid. Isikutaju fenomenid. Mina-pilt. Johari aken.

Suhtleja põhioskused. Suhtlemisoskuse tõhususe 5 kriteeriumi. Tulemuslik suhtlemine. Mina-tasandid suhtlemisel. Mehed ja naised suhtlejana. Esmamulje.

Suhtlemisvõtted. Hea suhtleja eelised tööprotsessis. Loovus, loomingulisus ja suhtlemine. Suhtlemist segavad tegurid. Suhtlemistõkked. Tunded, nende väljendamine.

Intelligentsus. Multiintelligentsuse profiil. Edu ja ebaedu. Hirm, ärevus, stress ja pinged suhtlemise mõjutajatena. Stressi juhtimine.

Kuulamine. Eneseväljendamine. Kehakeel. Enesekehtestamine. Eneseanalüüs, tagasisidestamine. Ei-ütlemise strateegiad. Kehtestav käitumine.

Konflikt, konflikti juhtimise oskused. Käitumisalternatiivid konfliktsituatsioonis.

Meeskonnatöö. Ratsionaalne ja irratsionaalne mõtteviis. Probleemide lahendamise võtted. Paindlikkus ja koostöine probleemilahendamine. Suhted ja suhtumised. Koostöö grupis.

2.4. ÕPITULEMUSED

Õppija:

- oskab korrektselt koostada erialases töös ja eraelus vajalikke ametlikke kirju ja dokumente.
- teab ja tunneb suhtlemise, koostöö ja meeskonnatöö alaseid põhitõdesid,
- tunneb ära ja oskab eesmärgipäraselt rakendada erinevaid suhtlemisviise, -vorme ja -tasandeid, suhtlemise põhimõtteid, hoiakuid ja nendel põhinevaid käitumisviise;
- on võimeline tõepäraselt hindama iseennast suhtlejana,
- oskab erinevates olukordades tulemuslikult suhelda,
- on võimeline töötama nii üksi kui meeskonnas ja käituma vastastikust suhtlemist toetaval viisil

2.5. MOODULI HINDAMINE

Koondhinne kujuneb mooduli osade (teemade) tulemuste kaalutud keskmise alusel.

3. ARVUTIÕPETUS

Mooduli maht 1 õn

3.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et:

- õppija omandab arvuti kasutamise põhioskused,
- oskab arvutitehnoloogia võimalusi kasutada informatsiooni hankimiseks, kasutamiseks, vahetamiseks ja vahendamiseks, süstematiseerimiseks ning säilitamiseks.

3.2 NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

3.3. ÕPPESISU

Infotehnoloogia põhimõisted ja infoühiskond. Arvuti riistvara, mälu, tarkvara. Arvutivõrgud, arvutid igapäevaelus, turvalisus, õiguskaitse ja seadusandlus, infotehnoloogia ja ühiskond, infotehnoloogia ja Eesti. Arvuti kasutamise ja failihalduse põhioskused. Tekstitöötlus. Tabelitöötlus. Infootsingud ja kommunikatsioon. Infokirjaoskus. Sotsiaalsed tarkvarad ja nende kasutamine.

3.4. ÕPITULEMUSED

Õppeaine läbinu teab, tunneb, oskab orienteeruda ja on pädev kasutamaks

- infoühiskonna ja infotehnoloogia põhimõisteid
- elementaarseid operatsioone failidega
- töödelda ja vormindada tekste,
- töödelda, vormindada tabeleid ja kasutada tabelarvutusprogrammi põhifunktsioone
- oienteerub veebis, oskab kasutada otsingumootoreid, elektronposti, liste, uudisgruppe;
- oskab veebist otsida, analüüsida, arhiveerida, süstematiseerida ja kasutada erialast jm infot
- teab, tunneb oskab arvutitega seonduvat tegevust planeerida infoturbe põhimõtteid järgides.

3.5. MOODULI KOONDHINNE

Hindamine toimub testide, küsitluste ja praktiliste tööde hindamise teel. Mooduli hinne moodustub osatulemuste aritmeetilise keskmisena.

4. TÖÖ JA TÖÖKESKKOND

Mooduli maht 2 õn

4.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija:

- teab ja tunneb tööohutuse ja tervishoiu põhimõtteid,
- tunneb tööseadusandlust erialal töötamiseks vajalikus ulatuses;
- teab töö tasustamise põhimõtteid,
- tunneb oma õigusi ja kohustusi töökollektiivis ja eraettevõtjana;
- orienteerub intellektuaalse omandiga seotud põhimõistetes, kunsti- ning reklaamivaldkonnas kehtivates õigusaktides, Eesti ja rahvusvahelise õigusruumi eripärades töö- ja loomeseadusandluse vallas.

4.2. NÕUDED ÕPPEAINE ALUSTAMISEKS

Puuduvad

4.3. ÕPPESISU

I tsükkel

Töetervishoid ja tööohutus. Töökeskkond. Nõuded töökeskkonnale, seadmetele ja masinatele. Tööohutusjuhend. Tuleohutus. Elektriõhutus. Tervisekontroll. Tööõnnetus. Õnnetusohu ja käitumine ohuolukordades. Esmaabivahendid töökohal. Esmaabi andmine ja korraldamine.

II tsükkel

Lepingulised töösuhted, töö- ja puhkeaeg, töö tasustamine. Tööandja ja töötaja õigused ja kohustused. Kultuurilise tegevuse õiguslikud alused. Looja õiguslik seisund, intellektuaalne omand ja lepinguõigus. Litsentsid. Seadusandlus ja rahvusvahelised kokkulepped.

4.4. ÕPITULEMUSED

Õppija teab ja tunneb:

- tööohutuse ja tervishoiu põhimõtteid,
- tööseadusandlust erialal töötamiseks vajalikus ulatuses;
- töö tasustamise põhimõtteid,
- oma õigusi ja kohustusi töökollektiivis ja eraettevõtjana,
- esmaabi andmise ja korraldamise põhimõtteid.

Õppija mõistab ja saab aru:

- terviskäitumise mõjust töötulemustele
- intellektuaalse omandiga seotud põhimõistetest ja nende sisust,
- kunsti- ning reklaamivaldkonnas kehtivatest õigusaktidest,
- Eesti ja rahvusvahelise õigusruumi eripäradest töö- ja loomeseadusandluse vallas.

4.5. MOODULI KOONDHINNE

Mooduli koondhindeks on osatulemuste aritmeetiline keskmine.

5. ÜLDKOMPOSITSIOON

Mooduli maht 4 õn

5.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab kunstilise ja väljendusliku vormisüsteemi alased põhiteadmised, oskab analüüsida joonte, pindade, mahtude ja värvide esteetilist organiseerimist tasapinnalises ja mahulises keskkonnas ning seda praktilises töös kasutada.

5.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

5.3. ÕPPESISU

Üldkompositsiooni moodulis käsitletakse põhilisi kompositsioonimõisteid ja õpetatakse erinevate kompositsioonivõtete kasutamist püstitatud loominguliste eesmärkide saavutamiseks. Teoreetiliste teadmiste rakendamist õpetatakse praktiliste ülesannete kaudu.

I tsükkel

Kompositsiooniteooria, selle mõisted ja terminid. Staatika ja dünaamika. Rütm ja ornament.

EESMÄRK

Tsükli õpetamisega taotletakse, et õppija saab ülevaate kompositsiooniõpetuses käsitletavaist teemadest ja mõistetest. Eesmärgiks on õppijapoolne kompositsiooni põhimõistete omandamine ja nende rakendama õppimine tasapinnal. Praktiliste ülesannete lahendamise abil õpitakse tundma rütmi ja ornamendi liike ning vastavat mõistestikku.

ÕPPESISU

Tutvutakse olulisemate terminite ja kompositsiooniteooria alustega.

Staatika ja dünaamika; staatika ja dünaamika piiratud ning piiramata pinnal, , staatika ja dünaamika väljendamine joonte ja pindade abil.

Rütmiprobleemide analüüsimine ja lahendamine elementide ridade, piiratud ja piiramata pindade kasutamisel.

Erinevate rütmide komponeerimine, ornamendi rütmistamine, ribaornament, rütm ja ornament piiratud ja piiramata pinnal

ÕPITULEMUSED

Tsükli läbinu tunneb kompositsiooni olulisemaid mõisteid, oskab väljendada staatikat ja dünaamikat joonte ja pindade abil tasapinnal; oskab erinevates tasapinnalises komponeerimisülesannetes kasutada rütmi ja ornamenti.

II tsükkel

Sümmeetria ja asümmeetria. Tasakaal.

EESMÄRK

Tsükli õpetamisega taotletakse, et õppija saab ülevaade sümmeetria mõistest ning liikidest; õpib tundma kompositsiooni tasakaalu ja tasakaalustamise erinevaid võimalusi.

ÕPPESISU

Sümmeetria mõisted ja liigid. Sümmeetria erinevate võimaluste analüüs ja praktiline kasutamine. Kompositsiooni tasakaalustamine.

ÕPITULEMUS

Tsükli läbinu tunneb sümmeetriat ja oskab luua ning tasakaalustada erinevaid kompositsioone.

III tsükkel

Erinevad kompositsioonivõtted. Kompositsiooni põhimõistete rakendamine tasapinnalises ja kolmemõõtmelises keskkonnas. Terviku loomine.

EESMÄRK

Tsükli õpetamisega taotletakse, et õppija õpib tundma kompositsiooni põhimõistete rakendamist kolmemõõtmelises ja tasapinnalises keskkonnas, erinevate mahuliste objektide koondamist kompositsiooniliseks tervikuks, abstraktsete väljendusvahendite kasutamist, ruumilise mõtlemise arendamist.

ÕPPESISU

Kahemõõtmelise kompositsiooni viimine tasapinnalt ruumi. Tasapinna ja ruumi erinevused ja sarnasused kompositsiooni loomisel. Erinevate objektide kasutamine terviku loomisel. Abstraktsed väljendusvahendid. Eelmistes tsüklites omandatud mõistete ja ruumi koosmõju uurimine.

ÕPITULEMUS

Tsükli läbinu tunneb ja oskab analüüsida kompositsiooni probleeme ruumis ning on valmis õpitud rakendama erialaste ja loominguliste ülesannete lahendamisel.

IV tsükkel

Stiliseerimine

EESMÄRK

Tsükli õpetamisega taotletakse, et õppija õpib stiliseerimisülesannete lahendamisel komplekselt rakendama erinevate moodulite läbimisel omandatud teadmisi ja oskusi.

ÕPPESISU

Erinevate üldistavate kujutamisevõtete omandamine, käeliste oskuste arendamine, isikupärase vaatenurga leidmine täpselt piiritletud ülesandepüstituse puhul.

ÕPITULEMUSED

Tsükli läbinu oskab:

- stiliseerida ja üldistada erinevaid kujundeid,
- oma stiliseerimisoskust iseseisvalt edasi arendada.

Tsükli läbinu teab:

- kuidas stiliseeritud kujundeid kasutada.

Tsükli hinne koosneb praktiliste tööde hinnete kaalutud keskmisest.

V tsükkel

Kompositsioon audiovisuaalses meedias.

EESMÄRK

Tsükli õpetamisega taotletakse, et õppija õpib analüüsima kompositsiooni audiovisuaalses meedias

ÕPPESISU

Rütm, staatika, dünaamika, paus, tasakaal audio- ja audiovisuaalses meedias.

ÕPITULEMUSED

Õppija:

- teab kompositsiooni põhimõisteid;
- oskab audiovisuaalse meedia väljundteoseid analüüsida kompositsiooni põhikarakteristikute põhjal.

5.4. ÕPITULEMUSED

Üldkompositsiooni mooduli läbimisel omandatu on baasoskus edukaks kujundusülesannete lahendamiseks kõigis kunsti- ja erialaainetes, samuti erialaliste loominguliste ülesannete, kavandite ja projektide teostamisel.

Õppija:

- on omandanud kunstilise ja väljendusliku vormisüsteemi alased põhiteadmised;
- oskab analüüsida kunstiteose kompositsiooni
- oskab analüüsida joonte, pindade, mahtude ja värvide esteetilist organiseerimist;
- tasapinnalises ja mahulises keskkonnas;
- oskab kasutada õpitud kompositsioonivõtteid oma ideede väljendamisel loomingulises töös.

5.5. MOODULI HINDAMINE

Üldkompositsiooni tsüklite vaheetappe hinnatakse hindamisel või vahehindamisel. Protsessi ja tulemust hindab vastava tsükli õpetaja koostöös hindamiskomisjoniga. Hinnatakse konkreetseid ülesandeid, millede arv ja liik määratakse iga tsükli eraldi lähtuvalt käsitletavast teemast.

Iga tsükli tulemust hindab vähemalt üks kord semestris vastava tsükli õpetaja.

Mooduli koondhinne kujuneb mooduli tsüklite tulemuste kaalutud keskmise põhjal.

6. KUJUTAV GEOMEETRIA

Mooduli maht 2 õn

6.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija arendab oma ruumikujutlust, omandades kolmemõõtmelise ruumi tasapinnaga asendamiseks vajalikud teoreetilised alused.

6.2. NÕUDED ÕPPEAINE ALUSTAMISEKS

Puuduvad

6.3. ÕPPESISU

I tsükkel

KUJUTAVA GEOMEETRIA OLEMUS. Sissejuhatus kujutavasse geomeetriasse.

Kujutava geomeetria kurioosumid. Konstruksioonülesanded.

PARALLEEL- JA TSENTRAALPROJEKTSIOON NING SELLE RAKENDUSED.

Projektsiooniline joonestamine: mituvaade, aksonomeetria, geomeetriliste kehade joonised, ülesande joonise lugemine ja ruumitaju, ringjoonte kaared aksonomeetrias, loomingulised ülesanded, interjäär aksonomeetrias.

II tsükkel

PROJEKTSIOONILINE JOONESTAMINE JA PERSPEKTIIVIÕPETUS.

Sissejuhatus perspektiiviõpetusse. Ühe punkti perspektiiv. Kahe punkti perspektiiv (eksterjäär). Kahe punkti perspektiiv (interjäär). Kolme punkti perspektiiv. Varjud perspektiivis. KUJUTAVA GEOMEETRIAGA HAAKUVATE PROBLEEMIDE ANALÜÜS.

Võrgumeetod. Punktide meetod. Sirgete meetod. Düreri meetod.

Joonestusprogramm CAD.

Õppematerjalid on kättesaadavad:

URL=<http://www.art.tartu.ee/~illi/kunstigeomeetria>.

6.4. ÕPITULEMUSED

Õppija teab ja tunneb:

- kujutavas kunstis vajaliku kujutava geomeetria teoreetilisi aluseid

Õppija oskab

- teoreetilisi kujuava geomeetria alaseid teadmisi praktiliselt rakendada.

6.5 MOODULI HINDAMINE

Igale hindega hinnatavale praktilisele ülesandele eelneb vastavateemaline loeng või loengusari.

Mooduli hinne moodustub arvestuste hinnete aritmeetilisest keskmisest.

7. VÄRVUSÕPETUS

Mooduli maht 2 õn

7.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija tunneb põhivärvidel põhinevat värviringi ja oskab seda praktikas kasutada; oskab analüüsida värvuse muutumist lähtuvalt taustsüsteemist ja on võimeline omandatud teadmisi rakendama erialases töös.

7.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

7.3. ÕPPESISU

Loengute ja arutelude käigus õpitakse tundma värvusõpetuse olulisemaid mõisteid ja termineid. Teadmised kinnistatakse vastavalt teemadele praktiliste ülesannete lahendamise kaudu. Juhendatavad tunnid toimuvad vastavalt püstitatud ülesande iseloomule teoreetiliste ja teoreetilis-praktilistena. Põhjalikumaks materjali kogumiseks ja läbitöötamiseks ning teemasse süvenemiseks kasutatakse iseseisvat tööd.

I tsükkel

ÕPPESISU

Sissejuhatus, värvuste süstematiseerimine. Värvuste olemus, seosed valguse ja keskkonnaga. Erinevad värvusteooriad ja süstematiseerimisprintsipiibid ajaloolises järjestuses. Värvusõpetuse peamised mõisted ja terminid.

Praktilised ülesanded värvuste segunemise ja segamise teemadel:

- kolmest põhivärvist lähtuva värvuringi segamine
- täisvärvuste segamine valge ja mustaga
- vastandvärvuste segamine

ÕPITULEMUSED

Tsükli läbinu tunneb põhivärvidel põhinevat värviringi ja oskab seda praktikas kasutada

II tsükkel

Värvuste omadustest tulenevalt erinevate vastandamisvõimaluste jälgimine (värvuskontrast, heledus ja tumedus, soe ja külm, puhas ja küllastatud, hulgakontrast, simultaankontrast, vastandvärvused).

Värvuse muutumine erinevates taustsüsteemides. Värvuse mõju muutumine pinna faktuurist, materjalist, värvustest lähtuvalt.

Võrdlevatel katsetel põhineva kompleksülesande lahendamine eesmärgiga esile kutsuda ja analüüsida muudatusi värvuste ja kujundite mõjus.

ÕPITULEMUSED

Tsükli läbinu

- oskab analüüsida ja kasutada värvuste erinevaid vastandamisvõimalusi erialaste ja loominguliste ülesannete lahendamisel,
- oskab analüüsida värvuse muutumist lähtuvalt taustsüsteemist
- on võimeline omandatud teadmisi kasutama ja rakendama nii erialastes kui loomingulistes projektides.

III tsükkel

Värvimoodustus; värvuste määramine, rakendamine ja kasutamine erialatarkvaras (3D Blender). Värvikorrektuur, gamma, värviruumid.

ÕPITULEMUSED

Tsükli läbinu:

- oskab kasutada erialatarkvara värvitööriistu põhioskuste piires.

7.4. ÕPITULEMUSED

Värvusõpetuse tsükli vaheetappe hinnatakse hindamisel või vahehindamisel. Protsessi hindab vastava tsükli õpetaja. Tulemust hindab hindamiskomisjon. Hindamise aluseks on praktilised tööd, mille arv ja liik määratakse igas tsükli eraldi lähtuvalt käsitletavast temast.

Mooduli läbinu teab ja tunneb:

- värvusõpetuse valdkonna seaduspärasusi ja terminoloogiat;
- põhivärvidel põhinevat värviringi

oskab:

- analüüsida värvuse muutumist lähtuvalt taustsüsteemist;
- selgitada ja põhjendada värvuste kasutamist;
- omandatud teadmisi iseseisvalt praktilistes töödes kasutada.

7.5. MOODULI HINDAMINE

Mooduli koondhinne on mooduli läbimisel tehtavate praktiliste tööde tulemuste kaalutud keskmine.

8. VORMIÕPETUS

Mooduli maht 2 õn

8.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb vormide abstraherimise ja stiliseerimise aluseid, oskab luua lihtsamaid vorme ja nendega töötada, arendab kolmemõõtmelist ruumilise mõtlemise võimet, nägemismälu, jäljendamisoskust ja loovust.

8.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

8.3. ÕPPESISU

Vormide modelleerimine ja stiliseerimine, suurendamine ja vähendamine, vormiharmonia. Vormi ja ruumi omavahelised suhted. Kontrastid, tasakaal. Erinevate materjalide käsitlemine praktilises töös. Õpetatakse saviga modelleerimist, samuti erinevate materjalide kaasamist vormiloomes, valmis mudeli viimistlemist. Moodul koosneb läbivalt loengutest ja praktikast.

Ülesanded:

- „Nina ja suu“: *copy & paste* ülesanne – silm näeb, käsi kopeerib. Michelangelot.
- „Terviklik pea“: lisada olemasolevale ninale ja suule muu vajalik, et moodustuks iseseisev tervik.
- „Käsi“: Käe modelleerimine naturist. Aluseks võttes oma kätt modelleerida täpne koopia sellest.
- „Portree reljeef“: Kolmemõõtmelise objekti proportsioonide taandamine.
- „Dekoratiivne skulptuur vabalt valitud materjalist“: Konkreetse koha jaoks valmistatud objekt koos valikute analüüsi ja põhjendusega.

Kohustuslik kirjandus:

Ants Juske, Jaak Kangilaski ja Reet Varblane. 1994. 20. sajandi kunst.

8.4. ÕPITULEMUSED

Vormiõpetuse tsüklite vaheetappe hinnatakse hindamisel või vahehindamisel. Protsessi hindab vastava tsükli õpetaja. Tulemust hindab hindamiskomisjon. Hindamise aluseks on praktilised tööd.

Mooduli läbinu:

- on omandanud teadmisi vormiharmoniast ja oskuse vormi nägemiseks ja stiliseerimiseks;
- oskab savist modelleerida ja kasutada vajalikke töövõtteid ja –vahendeid;
- on teinud algust isikupärase kujutamisaadi kujundamisega.

8.5. MOODULI HINDAMINE

Hinnatakse õpilase arenguprotsessi, tööde teostust/lõpetatust ja loomingulist lähenemist ülejäänud grupi tööde foonil. Mitterahuldavana hinnatakse ülesanne, mille puhul on tegemata alla 50% ülesande mahust. Mooduli koondhinne on mooduli läbimisel tehtavate praktiliste tööde tulemuste kaalutud keskmine.

9. ESITLUSTEHNİKAD JA PORTFOOLIO

Mooduli maht 2 õn

9.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb erinevates meedialiikides kasutatavaid esitlustehnikaid, nende rakendamise korrektseid viise ja võimalusi ning oskab omandatud teadmisi ja oskusi hea esitluse koostamisel kasutada; oskab stiililiselt erinevast ja mitmekülgsest materjalist luua tasakaalustatud terviku.

9.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

9.3. ÕPPESISU

9.3.1. I tsükkel

MITTEDIGITAALSED ESITLUSTEHNİKAD. Toimuvad loengud ja õpitoad, kus tutvutakse materjalidega ning õpitakse tundma erinevaid materjale ja nende käsitlemist. Juhendamisel ja iseseisva töö käigus õpitakse vormistama ja esitlema õpingute käigus valminud ja valmivaid töid.

I Kaasaegsed kujunduskunstnike töövahendid ja -võtted,

II Tööde eksponeerimise materjalid ja abivahendid

III Kujund, värv ja ruum

DIGITAALSED ESITLUSTEHNİKAD. Tutvutakse levinumate kaasaegsete digitaalsete esitlusprogrammidega, nende töövahendite ja töövõtete ja digitaalse esitluse ülesehituse eripäradega.

I teema – digitaalsed esitlusprogrammid ja nende erisused

II teema – digitaalse esitluse struktuur ja parameetrid. Efektive esitluse omadused, esitluse loomine.

ÕPITULEMUS

Tsükli läbinu tunneb kaasaegses kujunduskunstis kasutatavaid materjale ja oskab neid vastavalt ülesande püstitusele kasutada erialaainetes. Õppija: tunneb kaasaegses kujunduskunstis kasutatavaid materjale ja oskab neid vastavalt ülesande püstitusele kasutada; on tuttav peamiste digitaalse ja elektroonilise meedia väljendusvahenditega ja nende eesmärgipäraste rakendusviisidega.

HINDAMINE

Iga teema lõpeb arvestusega, selleks teostatakse eelnevalt määratud praktilist laadi ülesanded.

9.3.2. II tsükkel

ÕPPESISU

Harjutatakse erinevate digitaalmeedia vahendite ja tarkvaralahenduste kasutamist ja rakendamist elektroonilise esitluse koostamisel. Portfolio olemus, liigitus, koostamise viisid ja tehnikad, kasutusviisid ja levitamine, esitlemise põhitõed. Struktuuri loomine, esitlusviiside valik, *layout*'i kavandamine, värvivalik, vormi kavandamine, materjalide valik ja ettevalmistamine, vormistamine arvutil, väljatrükk, järeltöötlus, esitlusviisid.

Ülesanne: õppija kavandab, kujundab, koostab ja vormistab iseenda eelneva õpinguperioodi jooksul valminud erinevatest töödest ühe elektroonilise ja/või ühe materjali viidud esitlusmapi/portfolio koos selle vajalike lisadega.

HINDAMINE

Valminud portfoolid hinnatakse hindamiskomisjoni osalusel. Hindamiskomisjoni soovitude alusel saab õppija täiustada portfooliot lõpueksamil esitamiseks.

9.4. ÕPITULEMUSED

Mooduli läbinu:

- valdab kaasaegseid vormistus- ja esitluslahendusi;
- on pädev langetama valikotsustusi erinevate tööde esitlusviiside kasutamiseks esitluse sihtgrupist ja eesmärgist lähtuvalt;
- oskab tööde vormistamisel ja portfoolio koostamisel langetada eesmärgist lähtuvaid kujundusotsuseid;
- on võimeline looma keerulise struktuuriga sisuliselt terviklikku esitlust.
- suudab esitluse kujundada sihtrühma eripärale vastavaks.

9.5. MOODULI HINDAMINE

Mooduli koondhindeks on tsüklihinnete kaalutud keskmine.

10. KULTUURI- JA KUNSTILUGU

Mooduli maht 4 õn

10.1. EESMÄRK

Mooduli õpetamisega taotletakse, et õppija hakkab märkama ja ära tundma kunsti seoseid konkreetse ajajärgu ühiskonna, religiooni ja kultuuriga; oskab näha seoseid erinevate maade, rahvaste ning perioodide kunsti vahel ning tajuda ajalooliste kogemuste kajastumist kaasaegses kunstis. Õpilane saab ülevaate kunsti arengust läbi ajaloo tajumaks kunsti osana terviklikust kultuuripildist. Mooduli läbimise raames omandatakse oskus kasutada iseseisvalt erialast kirjandust ja muid vajalikke infovahendeid. Õpilane omandab kunstiajaloo kasutatava terminoloogia ning õpib orienteeruma faktides. Kunstiajaloo mooduli läbimine annab baasteadmised inimkonna ja eriala ajaloo, selle arengute ja arenguliste seoste mõistmiseks.

10.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

10.3. ÕPPESISU

Moodul on jagatud kaheks sisuliselt eristuvaks osaks. Mõlemad osad koosnevad kahest tsüklist. Osana õppetööst külastatakse muuseume, näitusi, kunstnike ateljeesid. Loengud ja seminarid on kombineeritud iseseisva tööga. Iseseisev töö on töö kirjandusega, ettevalmistused seminarideks, õppereisideks, referaatide/esseede kirjutamine.

I tsükkel – kunst esiajast keskajani

Käsitletakse esiaega ja vanaaja mõjukamaid kultuure Lähis-Idas (Egiptus, Mesopotaamia jne). Vaadeldakse euroopaliku kultuuri algust Egeuse saartel ning selle seoseid eespool nimetatud kultuuridega. Käsitletakse Kreeka ja Rooma antiikaegset kunsti. Varakeskaegne kunst Euroopas – varakristlus, merovingid, karolingid. Bütsantsi ja Vana-Vene kunsti arengud ja seosed. Keskaegse kunsti areng roomaanikast gootikani.

Teemad ja mõisted:

1. Sissejuhatus kunsti ja kunstiajalukku. Kunstiajalugu kui teadus
2. Ürgaegne kunst, selle seosed loodusrahvaste kunstiga
3. Vanad idamaad (Egiptuse, Mesopotaamia jt)
4. Vana-Kreeka kunst
5. Vana-Rooma kunst
6. Varakeskaegne kunst Euroopas
7. Bütsantsi ja Vana-Vene kunst
8. Romaani kunst
9. Gooti kunst Euroopas ja Eestis

HINDAMINE: I tsükkel lõpeb kirjaliku eksamiga läbitud teemade ulatuses. Kontrollitakse nii teoreetilisi teadmisi kui visuaalse materjali tundmist. Õppija koostab referaadi ühe vabalt valitud perioodi, stiili, nähtuse või kunstniku kohta.

II tsükkel – kunst renessansist klassitsismini

Käsitletakse kunsti uusaegses Euroopas. Vaadeldakse renessansi teket ning arengut, barokki, rokokood ning klassitsismi. Üldpildi omandamise järel käsitletakse nimetatud stiilide kajastumist Eesti kunstis.

TEEMAD JA MÕISTED:

1. Itaalia renessanss, selle erinevad arenguetapid
2. 15. ja 16. sajandi kunst mujal Euroopas (Madalmaad, Saksamaa, Prantsusmaa, Inglismaa, Eesti)
3. Barokk (Itaalia, Hispaania, Flandria, Holland, Prantsusmaa, Venemaa, Eesti)
4. Rokokoo
5. Klassitsism Euroopas ja Venemaal
6. Klassitsism Eestis

HINDAMINE: II tsükkel lõpeb kirjaliku eksamiga läbitud teemade ulatuses. Kontrollitakse nii teoreetilisi teadmisi kui visuaalse materjali tundmist. Ühe vabalt valitud teema (periood, stiil, nähtus, kunstnik vms) uurimine vabalt valitud meediumi vahendusel (film, joonistused, fotod, jutustus, referaat vms)

ÕPPEMATERJAL, KIRJANDUS JA LISAVAHENDID (1. ja 2. tsükkel):

Õpetaja koostatud konspekt ja pildimaterjal e-õppe keskkonnas

- J. Kangilaski „Üldine kunstiajalugu“, Tln.1997
 - J. Kangilaski „Kunstikultuuri ajalugu 10. klassile“, Tln. 2003
 - J. Kangilaski „Kunstikultuuri ajalugu 11. klassile“, Tln 2004
 - V. Vaga „Üldine kunstiajalugu“, Tln. 1999
 - D. Piper „Kunstiajalugu“
 - E. Cole „Väike arhitektuurileksikon“, Tln. 2009
 - J. Kangilaski, S. Helme „Lühike Eesti kunstiajalugu“, Tln. 1999
 - E. H. Gombrich „Kunstilugu“, Tln. 1997
 - „Eesti kunsti ajalugu 2. 1520-1770“
 - „Eesti kunsti ajalugu“, I kd., Tln. 1975
 - „Egiptus – vaaraode maailm“, Koolibri
 - „Gootika – arhitektuur, skulptuur, maalikunst“, Koolibri 2007
 - „Barokk - arhitektuur, skulptuur, maalikunst“, Koolibri 2008
 - A. Juske „Kunstnik. Ruum. Pilt“, Tln. 1991
 - M. Camille „Gooti kunst“, Tln. 2001
 - C. Harbison „Renessansskunst põhja pool Alpe“, Tln. 2002
 - „Saaremaa kirikud“, Tln. 2003
 - M.Quenot „Ikoon“, Tln. 1991
 - K. Onasch, A. Schnieper „Ikoonid“
 - „Madalmaade maalikunst 15.-17.sajandini“, Tln. 1978
 - P. Fride R. Carrassat, I. Marcade „Maalikunst renessansist tänapäevani“
 - T. Viirand „Kunstiraamat noortele“, Tln. 1982
- Temaatilised veebileheküljed (õpetaja jaotamisel)

III ja IV tsükkel – Euroopa kunst 19. - 20. saj, selle suhestatus ameerika ja Eesti kunstiga.

Käsitletakse kultuuri ja kunsti arengut Euroopas alates 1840 a.-st, s.t. romantismist kuni Teise Ilmasõja järgse kunstisituatsioonini USA sisseastumise ja mõjuga, s.t. modernismi täitumiseni – postmodernistliku kunstiseisundi väljakujunemiseni. Kunsti vaadeldakse ajaloolis-poliitilisel foonil. Tähelepanu keskmes on Prantsusmaa-USA-Saksamaa. Eesti kunsti vaadeldakse suhestatuna eelnimetatud riikide, aga ka soome ja venemaa kunstiga. Oluline on modernismi klassikaliste suundumuste strateegiate mõistmine vormiuuenduse mõttes. Õpetus keskendub määravatele kunstivooludele ja teadmiste omandamisele nende kohta.

III tsükkel

Teemad:

1. Prantsuse kunst 19. saj tagasivaadetega. Romantism
3. Impressionism
4. Postimpresionism
5. Fovism
6. Kubism
7. Kubismi arendused
8. Uusromantism. Juugend. Sümbolism. Rahvusromantism
9. Futurism
10. Dadaism

IV tsükkel

Teemad:

1. Saksa ekspressionism
2. Abstraktsionismi teke
3. Sürrrealism
4. Prantsuse kunst 40ndatel
5. 1940ndad – 1950ndad USA-s
6. Saksa kunst peale II Maailmasõda
7. Seminarid
8. Eesti kunst 19. saj II poolel
9. Eesti kunst 19.-20. saj. vahetusel
10. Eesti kunst 1920ndatel-1930ndatel
11. Seminarid
12. Teadmiste kontroll

HINDAMINE

Hindamise eelduseks on vähemalt 75% auditoorsetes tundides osalemine ja kokkulepitud kirjalike tööde tähtajaline esitamine.

Hinde kriteeriumid

Hinne "3" (rahuldav)

Õpiväljund e. lävend on täidetud rahuldaval tasemel.

Õppija:

- omab ülevaadet kunstikultuuri arenguloolistest sõlmpunktidest; teab kursusel käsitletud olulisemaid kunstiperioode, -maid, -teoseid, koolkondi ja kunstnikke;
- oskab iseseisvalt leida erialast kirjandust, sellega töötada ja visuaalset materjali analüüsida;
- märkab ja mõtestab kunsti avaramas kultuurisfääris ja ühiskonnas;
- on võimeline kujundama põhjendatud kunstialaseid hoiakuid ning analüüsima oma töid, kasutades erialast terminoloogiat;
- orienteerub iseseisvalt (nüüdis)kunsti mitmepalgelises ja vastuolulises maailmas;
- väljendab end keeleliselt korrektselt.

Hinne "4" (hea)

Õpiväljund on täidetud tasemel "hea".

Seda iseloomustab lisaks lävendile:

- suutlikkus siduda käsitletud teemad tervikuks;
- oskus näha seoseid.

Hinne "5" (väga hea)

Õpiväljund on täidetud "väga hästi".

Seda iseloomustab lisaks lävendile:

- suutlikkus siduda käsitletud teemad tervikuks;
- oskus näha seoseid;
- tahe ja oskus haarata käsitledava teema arengudünaamikaid ja nüansse.

KOHUSTUSLIK KIRJANDUS (III ja IV tsükkel):

A. Breton. Sürrealismi manifest. Akadeemia N7., 1998
J.-L. Ferrier. *Art of the 20th Century*
E. H. Gombrich. *Kunsti lugu*. Tln., 1997
H. Honour, J. Fleming. *World History of Art*.
H. W. Janson. *History of Art*. N.-Y., 1986
A. Juske, J. Kangilaski, R. Varblane. XX sajandi kunst. Tln., 1994
Kunstileksikon. Tln., 2001
R. Paris, E. End. *Kunsti leksikon*. Stockholm, 1986
S. Helme, J. Kangilaski. *Lühike eesti kunsti ajalugu*. Tln., 1999
Muutusi kunstis ja selle mõistmises. N4. Tallinna KÜ., 1996.
Kunstiteaduslikke uurimusi. Tln. 1986-2006.

SOOVITATAV KIRJANDUS (III ja IV tsükkel):

R. Brandon. *Sürreaalsed elud*. Tln. 2002
J. Butler. *Bodies that Matter*. N.-Y., 1993
Concepts of Modern Art. Lond., 1994
M. Foucault. *Discipline and Punish*. N.-Y., 1979
Eesti kunst IV. Tln. 2005
E. Pütsep. *Kunsti elu Eestimaal I*. Stockh., 1991
K. G. Jung. *Mina ja alateadvus*. Ilo, 2005
K. G. Jung. *Psühholoogilised tüübid*. Ilmamaa. Trt., 2005

- V. Tiik. Mõteldes tagasi. Tln.,1995
V. Tiik. Ants Laikmaa. Kas tõesti mina?
Noor-Eesti albumid I-V, 1905-1915
K. Г. Юнг. Феномен духа в искусстве и науке. М., 1992
D. A. F. de Sade. Justine ehk vooruse õnnetused. Tln., 2002
H. Salu. Kihutav troika. Stockh., 1984
A. Tuulse. Eesti kunst paguluses. Örebro,1954

10.4. ÕPITULEMUSED

Õppija teab ja tunneb kunsti seoseid konkreetse ajajärgu ühiskonna, religiooni ja kultuuriga;

oskab näha seoseid erinevate maade, rahvaste ning perioodide kunsti vahel ning tajuda ajalooliste kogemuste kajastumist kaasaegses kunstis, oskab iseseisvalt kasutada erialast kirjandust, valdab kunsti- ja kultuuriloos kasutatavat terminoloogiat; orienteerub faktides, mõistab ja mõtestab kultuuriloolist kogemust ning selle seoseid kaasaegse visuaalkultuuriga.

10.5. MOODULI HINDAMINE

Mooduli koondhindeks on tsüklihinnete kaalutud keskmine.

11. MAALIMINE

Mooduli maht 4 õn

11.1. EESMÄRK

Mooduli õpetamisega taotletakse, et õppija teab ja tunneb erinevaid maalitehnikaid, õpib tunnetama maalikunsti olemust, õpib ümbritsevat tajuma, märkama ja analüüsima ning tunnetatut väljendama maalikunsti vahendite abil, arendades isikupärast kujutamisoskust.

11.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

11.3. ÕPPESISU

Igas tsükliis toimub motiivi valik lähtuvalt käsitletavast tehnikast ja teemadest. Liigutakse lihtsamast keerulisemate motiivideni, jõudes välja tahvelmaali kompositsiooni ülesannete lahendamiseni. Õpitakse tundma ja tunnetama erinevaid maalitehnikaid, nende probleeme ja maalikunsti olemust.

Juhendatavad tunnid toimuvad vastavalt teemadele teoreetilis-praktilistena, maalitakse õpetaja juhendamisel. Iseseisvaks tööks on teemast ja tehnikast lähtuvad iseseisvad ülesanded tsükli algul kokku lepitud teemadel.

Maalimist võib erialaõpetajate ja/või ainekomisjoni otsusel õpetada osaliselt digitaalsena, kasutades erialast tarkvara. Otsus langetatakse sõltuvalt õpperühma eripärast.

I tsükkel, maalimine akvarellidega

EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija

- suudab luua terviklikult lahendatud töö,
- suudab luua tasakaalustatud kompositsiooni,
- annab proportsioone edasi vigadeta
- annab vormi edasi värvi abil;
- omandab oskused lihtsamate maaliprobleemide lahendamiseks akvarellitehnika võimalusi kasutades.

ÕPPESISU

Komponeerimine: õpilane vaatleb etteantud seadeldist; leiab enesele sobiva osa sellest ning paigutab nähtud koha oma pildile.

Proportsioneerimine: õpilane jälgib, et esemetevahelised suhted oleksid kooskõlas.

Värvivahekordade kujutamine, sobiva koloriidi leidmine: õpilane vaatleb seadeldist, leiab selle kontrastsemad kohad ja maalib need oma pildile, kooskõlastades kontrastide ja heleduste omavahelised suhted ja tasakaalu. Samal ajal jälgib õpilane kogu pildi üldise koloriidi terviklikkust ja ühtlust.

Maalitehnilised oskused: õpilane õpib tundma erinevaid akvarellitehnikaid, kasutama tööks sobivat /sobivaid akvarellitehnikat/(id) ja neid kombineerida (kiht-kihiline, monokroone sulatamine, märg-märjal, väljapesemine). Motiivistiku valikust lähtuv maalitehnika valik. Natüürmordi maalimine.

Tsükli lõpuks on õpilased maalinud kokkulepitud arvu kokkulepitud sisuga töid.

ÕPITULEMUSED

Tsükli läbinu:

- tunneb akvarellmaali võimalusi, töövõtteid ja tehnikaid,
- on võimeline maalima natüürmorti valgus-varju ja värviskontrasti printsiibil,
- oskab kasutada akvarelltehnikate erinevaid võimalusi vastavalt motiivile ja ülesandele.

HINDAMINE toimub tsükli vältel järgnevalt:

a) semestri keskel on vahehindamine, kus õppijate töid vaadeldakse kursuse õpilaste ja õpetajate osavõtul. Samas toimub ka tööde analüüsimine.

b) semestri lõpul on üldine hindamine, kus töid vaadeldakse koos teiste kursuste õpilastega mitme õppejõu osalusel (komisjon).

Hindamine I tsükli raames toimub I kursuse üldmaali hindamisjuhendi alusel ühe töö kaupa:

TERVIKLIK LAHENDUS	KOMPONEERIMINE/ PROPORTSIONEERIMINE	VÄRVIVAHEKORDADE KUJUTAMINE	MAALITEHNILISED OSKUSED	tulemus
<ul style="list-style-type: none"> • Tasakaalustatud kompositsioon • Esemete proportsioonid pagas • Loominguline idee • Põnev värvilahendus 	<ul style="list-style-type: none"> • Teadlikule valikule allutatud kompositsioon • Esemete proportsioonides ei esine vigu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vorm on edasi antud värvi abil • Valguse-varju edasiandmisel on kasutatud sooje ja külmi toone • Kujundab koloriiti • Tabab hästi värvi- ja valgussituatsiooni etteantud seadeldises 	<ul style="list-style-type: none"> • Valdab erinevaid akvarelltehnilisi võtteid 	<p>5 suurepärane</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Lahendus terviklik, kuid esineb väik-seid puudujääke koloriidis, kompositsioonis, ülesehituses, tehnikas • Ei ole nii loominguiline 	<ul style="list-style-type: none"> • Väikesed mõõdalaskmised kompositsioonis 	<ul style="list-style-type: none"> • Maksimumist nõrgem kõigis ülalnimetatud punktides 	<ul style="list-style-type: none"> • Akvarelltehniliste võtete arsenal on piiratud 	<p>4 hea</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Nõrk akvarellitehnika, värvilahendus või ülesehitus • Pealiskaudne lähenemine tööle 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompositsioon on liialt juhuslik 	<ul style="list-style-type: none"> • Toorem värvivalik • Primitiivsem koloriit 	<ul style="list-style-type: none"> • Saab hakkama lihtsamate akvarellitehnika võtetega • Tehniliselt üsna saamatu 	<p>3 rahuldav</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Töö on lõpetamata • Töö on lõpetatud, kuid maalitud süvenemiseta 	<ul style="list-style-type: none"> • Tasakaalustamata/ nõrk kompositsioon • Esemete proportsioonid valed 	<ul style="list-style-type: none"> • Juhuslik värvivalik • Ei ole tegelenud koloriidi probleematikaga 	<ul style="list-style-type: none"> • Ei valda akvarellitehnikale iseloomulikke tehnilisi võtteid 	<p>2 nõrk (neg hinne)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Töö puudub 	<ul style="list-style-type: none"> • Töö puudub 	<ul style="list-style-type: none"> • Töö puudub 	<ul style="list-style-type: none"> • Töö puudub 	<p>1 puudulik (neg hinne)</p>

II tsükkel, maalimine kattevärvidega

EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et

- õppija suudab luua tasakaalustatud kompositsiooni,
- õppija annab ruumi ja vormi edasi värvi abil;
- õppija omandab kattevärvide kasutamise põhioskused
- õppija maalid on tasakaalustatud ja elava koloriidiga

ÕPPESISU

Komponeerimine: õpilane vaatleb modelli ja ruumi omavahelisi suhteid; leiab enesele sobiva osa sellest ning paigutab nähtud koha (modelli ja ruumi) oma pildile.

Proportsioneerimine: õpilane jälgib, et pildil kujutatud modelli ja ümbritseva ruumi omavahelised suhted oleksid kooskõlas.

Värvivahekordade kujutamine, sobiva koloriidi leidmine: õpilane suudab oma pildil värvi abil ruumi ja vormi edasi anda õigetes vahekordades nõnda, et need moodustaksid pildil ühtse ja tervikliku koloriidi.

Maalitehnilised oskused: õpilane oskab kasutada kattevärvide (guašš, akrüül) tehnikat.

Teemad ja mõisted:

- dekoratiivsus ja üldistus;
- abstraktne kompositsioon;
- struktuur ja faktuur;
- detail ja aktsent;
- perspektiiv ja vaatepunkti valik;
- realistlik kujutamine - maali tehnilise või stiililise kontseptsiooni primaarsus

Semestri/tsükli käigus maalitakse kokkulepitud arv pilte kokkulepitud teemadel.

ÕPITULEMUSED

Tsükli läbinu:

- tunneb kattevärvidega maalimise võimalusi, töövõtteid ja tehnikaid,
- on võimeline kasutama ka erinevaid stiilivõtteid,
- oskab kasutada maalitehnikate erinevaid võimalusi vastavalt motiivile ja ülesandele.

HINDAMINE toimub tsükli vältel järgnevalt:

a) semestri keskel on vahehindamine, kus õppijate töid vaadeldakse kursuse õpilaste ja õpetajate osavõtul. Samas toimub ka tööde analüüs.

b) semestri lõpul on üldine hindamine, kus töid vaadeldakse koos teiste kursuste õpilastega mitme õppejõu osalusel (komisjon).

Hindamine III tsükli raames toimub II kursuse üldmaali hindamisjuhendi alusel (vt õppekorralduseeskirja lisa):

TERVIKLIK LAHENDUS	KOMPONEERIMINE/ PROPORTSIONEERIMINE	VÄRVIVAHEKORDADE KUJUTAMINE	MAALITEHNILISED OSKUSED	tulemus
<ul style="list-style-type: none"> Tasakaalustatud kompositsioon Hea proportsiooni-tunnetus Väga hea koloriit Loominguline lähenemine 	<ul style="list-style-type: none"> Anatoomiliselt õiged proportsioonid Väga hästi tabatud karakter 	<ul style="list-style-type: none"> Modelli ja interjööri omavahelised suhted värvi abil väga hästi edasi antud 	<ul style="list-style-type: none"> Kattevärvile sobiv maalimisstiili valik 	<p>5 suurepärase</p>
<ul style="list-style-type: none"> Terviklik töö väheste puudujääkidega maalilises lahenduses 	<ul style="list-style-type: none"> Väikesed vead proportsioonides 	<ul style="list-style-type: none"> Terviklik värvilahendus väikeste mõõdalaskmistega 	<ul style="list-style-type: none"> Stiilivalik on korrektne, kui väikeste ebatäpsustega 	<p>4 hea</p>
<ul style="list-style-type: none"> Ebakindel vormi ja värvi tunnetus Ei taba modelli karakterit 	<ul style="list-style-type: none"> Modelli paigutus pildil on ebaõnnestunud Esineb vigu proportsioonides Kompositsioon on liialt juhuslik 	<ul style="list-style-type: none"> Saamatus värviga vormi ja ruumi edasi anda 	<ul style="list-style-type: none"> Ebakindel ja mittesihipärane värvikasutus töös 	<p>3 rahuldav</p>
<ul style="list-style-type: none"> Saamatu vormi ja värvi käsitus Poolik töö 	<ul style="list-style-type: none"> Suured vead kompositsioonis ja anatoomias Poolik töö 	<ul style="list-style-type: none"> Juhuslik värvivalik Ei anna värviga vormi ja ruumi edasi 	<ul style="list-style-type: none"> Ei valda kattevärvidega maalimiseks sobivat stiili Kasutab värvi ja pintsli valesti 	<p>2 nõrk (neg hinne)</p>
<ul style="list-style-type: none"> Töö puudub 	<ul style="list-style-type: none"> Töö puudub 	<ul style="list-style-type: none"> Töö puudub 	<ul style="list-style-type: none"> Töö puudub 	<p>1 puudulik (neg hinne)</p>

11.4. ÕPITULEMUSED

Mooduli läbinu:

- teab, tunneb ja oskab kasutada erinevaid maalitehnikaid nii akvarell- kui kattevärvidega maalimisel,
- tunnetab maalikunsti olemust, oskab ümbritsevat tajuda, märgata ja analüüsida ning tunnetatud maalikunsti vahendite abil väljendada,
- on alustanud isikupärase kujutamisoskuse väljaarendamist.

11.5. MOODULI HINDAMINE

Mooduli koondhindeks on tsüklite hinnete kaalutud keskmine

12. JOONISTAMINE

Mooduli maht 8 õn

12.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppijal kujuneb välja harjumus kasutada joonistamist kujunduseriala põhioskuse ja peamise kujutava tegevusena oma ideede, kavandite ja tööjooniste vormistamisel. Õppija tunneb joonistamise kui visuaalse kommunikatsiooni vahendi erinevaid viise ja võimalusi, vaatleb ja analüüsib ümbritsevat keskkonda ning jäädvustab nähtut käelise tegevuse ja mõtlemise koostööna, arendab nägemismälu ja loovust ning kasutab neid erinevate joonistusülesannete lahendamisel.

12.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

12.3. ÕPPESISU

Tasapinnal kujutamise seaduspärasused, perspektiiv, varjudeõpetus. Geomeetriliste vormide, esemete, seadeldiste ja figuuride ehituse seaduspärasused, nende joonistamiseks vajalikud oskused ja vilumused.

Joonistamisülesanded lahendatakse osaliselt digitaalsena, kasutades joonistamiseks erialast tarkvara. Arvutiprogrammis õpitakse tundma joonistamise võimalusi tarkvara piires.

12.4. ÕPITULEMUSED

Õppija:

- kasutab joonistamist peamise kujutava tegevusena oma ideede, kavandite ja tööjooniste vormistamisel;
- tunneb joonistamise kui visuaalse kommunikatsiooni vahendi erinevaid viise ja võimalusi;
- vaatleb ja analüüsib ümbritsevat keskkonda ning jäädvustab nähtut käelise tegevuse ja mõtlemise koostööna;
- arendab nägemismälu ja loovust ning kasutab neid erinevate joonistusülesannete lahendamisel.;
- on arendanud joonistamisoskust kui kunstivaldkonnas töötamise põhioskust.

12.5. MOODULI HINDAMINE

Mooduli hindeks on tsüklite hinnete kaalutud keskmine

13. FOTOGRAAFIA

Mooduli maht 1 õn

13.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab fotografeerimise ja digitaalse fototöötamise põhialused.

13.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

13.3. ÕPPESISU

Ülevaade fotograafia ajaloost. Digifotograafia põhimõisted, resolutsioon, värvustasakaal. Kaamera häälestamine ja kasutamine. Pildi komponeerimine. Tehnilised iseärasused jäädvustamisel. Pildifailide transportimine. Erinevad failiformaadid, nende eripärad ja kasutamine. Fototöötlus fototöötlusprogrammis.

13.4. ÕPITULEMUSED

Õppija on omandanud fotografeerimise ja digitaalse fototöötamise põhialused.

13.5. HINDAMINE:

Praktiliste tööde hindamine toimub iga tsükli lõpus hindamisjuhendi alusel:

SÄRIAJA KASUTUS	AVA KASUTUS	LOOMINGULINE ÜLESANNE	DIGILABOR	tulemus
+ Liikumisefekt + Kompositsioon + Hele-tumetus, kontrast + Värv	+ Suur ja väike sügavusteravus + Kompositsioon + Hele-tumetus, kontrast + Värv	+ Eesmärgipärasus + Objekti valik + Fotograafilised oskused + Isikupära	+ Hele-tumetus + Värv + Kompositsioon + Retuüş, tööriistade valdamine	5 suurepärase
+ Liikumisefekt + Kompositsioon + Hele-tumetus, kontrast - Värv	+ Suur ja väike sügavusteravus + Kompositsioon + Hele-tumetus, kontrast - Värv	+ Eesmärgipärasus + Objekti valik + Fotograafilised oskused - Isikupära	+ Hele-tumetus + Värv + Kompositsioon - Retuüş, tööriistade valdamine	4 hea
+ Liikumisefekt + Kompositsioon - Hele-tumetus, kontrast - Värv	+ Suur ja väike sügavusteravus + Kompositsioon - Hele-tumetus, kontrast - Värv	+ Eesmärgipärasus + Objekti valik - Fotograafilised oskused - Isikupära	+ Hele-tumetus + Värv - Kompositsioon - Retuüş, tööriistade valdamine	3 rahuldav
+ Liikumisefekt - Kompositsioon - Hele-tumetus, kontrast - Värv	+ Suur ja väike sügavusteravus - Kompositsioon - Hele-tumetus, kontrast - Värv	+ Eesmärgipärasus - Objekti valik - Fotograafilised oskused - Isikupära	+ Hele-tumetus - Värv - Kompositsioon - Retuüş, tööriistade valdamine	2 nõrk (neg hinne)
- Liikumisefekt - Kompositsioon - Hele-tumetus, kontrast - Värv	- Suur ja väike sügavusteravus - Kompositsioon - Hele-tumetus, kontrast - Värv	- Eesmärgipärasus - Objekti valik - Fotograafilised oskused - Isikupära	- Hele-tumetus - Värv - Kompositsioon - Retuüş, tööriistade valdamine	1 puudulik (neg hinne)

13.5 MOODULI KOONDHINNE arvutatakse tsüklite tulemuste aritmeetilise keskmisena.

14. KIRJAÕPETUS JA TÜPOGRAAFIA ALUSED

Mooduli maht 2 õn

14.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb kirja tekkimise ja kujunemise ajalugu, konstrueeritud kirja põhimõtteid, sulekirjade olemust ja omandada töövõtted nende loomiseks. Õppija teab tüpograafia põhimõisteid; oskab ära tunda ja eristada ajaloolise ja kaasaegse kirjakasutuse tähtsamaid stiile ja suundi, oskab luua konstrueeritud kirja, kasutada tüpograafia võimalusi info eesmärgipäraseks edastamiseks, teab kirja kujunduse osana kasutamise põhimõtteid.

14.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

14.3. ÕPPESISU

I tsükkel, 1 õn

Ülevaade kirjakunsti ajaloost. Kirjastiilid, konstrueeritud kirjad. Kirjatähe optika ja proportsionaalne konstrueerimine. Sulekiri, töövahendid ja -võtted. Praktiline töö kirjaga.

Teemad ja mõisted: plokk-kiri, antiikva, erinevad ehiskirjad traditsioonilises ja/või vabas materjalis.

ÕPITULEMUSED

Tsükli läbinu:

- tunneb kirja kujunemise ajalugu,
- orienteerub kirja erinevates stiilides ja tüüpides
- oskab kasutada erinevaid konstrueeritud kirjastiile
- on pädev analüüsima konstrueeritud kirjade kasutamist.
- Suudab luua lihtsamat kirjakompositsiooni

II tsükkel, 1 õn

Tüpograafia alused, kirjagarnituuride kujundus. Visuaalse info edastamise viisid. Erinevad kujundusstiilid ja väljundid. Digitaalse kirjakujuanduse loominguulised ja funktsionaalsed lähtekohad. Kiri kujunduse osana. Praktiline töö kirjaga, kasutades tekstitöötlusprogrammi ja erialast tarskvvara.

14.4. ÕPITULEMUSED

Õppija:

- teab ja tunneb kirja tekkimise ja kujunemise ajalugu, konstrueeritud kirja põhimõtteid, tüpograafia põhimõisteid;
- oskab ära tunda ja eristada ajaloolise ja kaasaegse kirjakasutuse tähtsamaid stiile ja suundi,
- oskab luua konstrueeritud kirja,

- teab, kuidas kasutada tüpograafia võimalusi info eesmärgipäraseks edastamiseks,
- teab kirja kujunduse osana kasutamise põhimõtteid.

14.5. MOODULI HINDAMINE

Mooduli hindeks on tsüklite hinnete aritmeetiline keskmine.

15. KUJUNDUSPROGRAMMIDE ALGÕPE

Mooduli maht 3 õn

15.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb arvutigraafika liike, nende kasutamise viise ja võimalusi reklaami- ja trükivaldkonnas; oskab skaneerida ja salvestada, põhioskuste ulatuses kasutada vektor- ja pikselgraafikaprogrammi.

15.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

läbitud moodul "Arvutiõpetus"

15.3. ÕPPESISU

I tsükkel, 0,5 õn

Kujundusgraafika olemus. Arvutigraafika liigid. Vektorgraafika, pikselgraafika. Värvisüsteemid, resolutsioon. Värviedastusvõime, värviavarus.

II tsükkel, 1,5 õn

Skaneerimine ja salvestamine. Kujutise digitaliseerimise erinevad moodused. Digilabor fototöötlusprogrammis. Fototöötlus.

Teemad ja mõisted: värvikorrektsioon, kontrast, hele-tumedus, retušš.

HINDAMINE:

Praktiliste tööde hindamine toimub hindamisjuhendi alusel:

DIGILABOR	tulemus
+ Hele-tumedus + Värv + Kompositsioon + Retušš, tööriistade valdamine	5 suurepärane
+ Hele-tumedus + Värv + Kompositsioon - Retušš, tööriistade valdamine	4 hea
+ Hele-tumedus + Värv - Kompositsioon - Retušš, tööriistade valdamine	3 rahuldav
+ Hele-tumedus - Värv - Kompositsioon - Retušš, tööriistade valdamine	2 nõrk (neg hinne)
- Hele-tumedus - Värv - Kompositsioon - Retušš, tööriistade valdamine	1 puudulik (neg hinne)

III tsükkel, 1 õn

Vektorgraafikaprogrammi peamised funktsioonid ja tööriistad.

Programmiakna elemendid ja ekraanivaated. Üksiku ja grupeeritud objektiga töötamine: aktiveerimine, pööramine, suurendamine, vähendamine. Mitme objekti aktiveerimine.

Paletid, efektid, tööriistad. Klaviatuuri kasutamine operatsioonide teostamisel.

Kujundite joonistamine tööriistade abil, kombineerimine ja järjestamine, dubleerimine ja grupeerimine. Reastamine. Tekstitööriist.

Töö juhenditega. Praktilised ülesanded programmi funktsioonide ja käskluste ning tööloogika kinnistamiseks.

15.4. ÕPITULEMUSED

Õppija:

- teab ja tunneb arvutigraafika liike, nende kasutamise viise ja võimalusi reklaami- ja trükivaldkonnas;
- oskab skaneerida ja salvestada,
- oskab põhioskuste ulatuses kasutada professionaalset vektor- ja pikselgraafikaprogrammi.

15.5. MOODULI HINDAMINE

Mooduli hindeks on tsükli hinnete aritmeetiline keskmine.

16. TARKVARAÕPE: PIKSELGRAAFIKA

Mooduli maht 2 õn

16.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb pilditöötlusprogrammide tüüpe ning kasutamislõõgikat. Õpilane oskab kasutada üht pilditöötlusprogrammi erialaste projektide teostamiseks.

16.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

läbitud moodulid "Arvutiõpetus" ja "Kujundusprogrammide algõpe"

16.3. ÕPPESISU

Ülevaade pilditöötlusprogrammidest. Valitud programmi kasutamislõõgika. Süvendatud õpe ühe valitud programmi kasutamiseks: funktsioonid, tööriistad, lisaseadmed, formaadid.

16.4. ÕPITULEMUSED

Õppija:

- teab ja tunneb pilditöötlusprogrammide tüüpe ning kasutamislõõgikat,
- oskab kasutada üht pilditöötlusprogrammi põhioskuste piires erialaste projektide teostamiseks.

16.5. MOODULI HINDAMINE

Mooduli hinne on osaülesannete hinnete kaalutud keskmine.

17. TARKVARAÕPE: VEKTORGRAAFIKA

Mooduli maht 2 õn

17.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb vektorgraafika programmide tüüpe ning kasutamislõõgikat. Õpilane oskab kasutada üht vektorgraafika programmi sõvendatud tasemel erialaste projektide teostamiseks.

17.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

läbitud moodulid "Arvutiõpetus" ja "Kujundusprogrammide algõpe"

17.3. ÕPPESISU

Ülevaade vektorgraafika programmidest ning nende kasutamislõõgikast. Sõvendatud õpe ühe valitud programmi kasutamiseks: funktsioonid, tööriistad, formaadid, lisavõimalused. Failiformaadid ja eritõõbiliste failide ristkasutus programmis. Eksportimine. Printimine terviku ja osadena, monteerimine ja PDFi valmistamine.

17.4. ÕPITULEMUSED

Õppija oskab kasutada üht vektorgraafika programmi iseseisvalt ulatuses, mis võimaldab teostada iseseisvalt erialaseid projekte.

17.5. MOODULI HINDAMINE

Mooduli hinne on osaõlesannete hinnete kaalutud keskmine.

ERIALAÕPINGUTE MOODULID

18. TARKVARAÕPE: JOONESTAMINE JA 3D

Mooduli maht 3 õn

18.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab joonestamise ja modelleerimise algtõed tarkvara abil, õpib korrektset programmi kasutamist ülesannete teostamisel ja oskab valida õigeid töövahendeid ning neid eesmärgipäraselt kasutada.

18.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Läbitud moodul "Kujutav geomeetria"

18.3. ÕPPESISU

Töövahendid tarkvaras. Normid, joonte liigid, tingmärgid, sujuvühendused, vaated, lõiked, mõõtkava. Objektide mudelite loomine 3D modelleerimiskeskkonnas, nende töötlemine. Jooniste valmistamine. Praktiliste erialaste oskuste omandamine tarkvaraõppe kaudu.

18.4. ÕPITULEMUSED

Õppija:

- on omandanud joonestamise ja mudelite modelleerimise alusoskused;
- suudab teostada korrektset joonist/mudelit;
- oskab valida eesmärgipäraseid töövahendeid;
- oskab valmistada objektide mudeleid 3D modelleerimiskeskkonnas,
- oskab objektide mudeleid muuta ja töödelda;
- saab aru mõõtkava olemusest ja oskab mõõtkava erialastes projektides kasutada;
- oskab eriasast arvutiprogrammi kasutada põhioskuste piires.

18.5. MOODULI HINDAMINE

Mooduli hindeks on praktiliste tööde hinnete kaalutud keskmine.

19. KUJUTAV GEOMEETRIA MODELEERIJAJA-VISUALISEERIJAJALE

Mooduli maht 2 õn

19.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb kujutava geomeetria põhitõdesid ning illustreerivate jooniste (perspektiivkujutised ja aksonomeetriad) liike ja konstrueerimise põhimõtteid. Valdab kolmemõõtmelise ruumi tasapinnal kujutamise teoreetilisi aluseid ja oskab neid praktikas rakendada.

19.2. ÕPPESISU

Projektsiooniline joonestamine. Perspektiivkujutised ja aksonomeetriad (liigid ja konstrueerimine), varjude konstruktsioonid. Kolmemõõtmeliste objektide tasapinnal kujutamise reeglite omandamine ja kasutamise vilumuse süvendamine. Kujutava geomeetria haakuvate probleemide analüüs.

Analüütiline geomeetria. Tasapinnaline ja ruumiline geomeetria kujutiste renderdamise alusena.

19.3. ÕPITULEMUSED

Õppija:

- oskab määrata tasapindade ja sirgete asendeid ruumis, nende loomulikku kuju ja suurust;
- joonestada mitmesuguste lõigatud kehade projektsioone, nende aksonomeetrilisi kujutisi ja konstrueerida kehade pinnalaotusi;
- oskab konstrueerida erinevate kehade lõikeid,
- oskab lahendada erinevate kehade lõikumisülesandeid (hulktahk ja hulktahk, hulktahk ja pöördkeha) ning joonestada nende projektsioone ja aksonomeetrilisi kujutisi.

19.4. MOODULI HINDAMINE

Mooduli hindeks on osaülesannete tulemuste kaalutud keskmine.

20. VORMIÕPETUS JA ARHITEKTOONIKA

Mooduli maht 2 õn

20.1. EESMÄRK

Vormiõpetuse ja arhitektuurimooduli õpetamisega taotletakse, õpilane omandab ruumilis-mahulise kujundusobjekti modelleerimise oskused. Õpilane valdab vormi ülesehitamise ja viimistlemise, karkassi valmistamise põhimõtteid ja tövõtteid. Õppija teab ja tunneb erinevate vormide kavandamise ja loomise põhimõtteid ning keskkonna kujundamise stiililisi aluseid; oskab töötada kolmemõõtmeliste vormidega ruumis ning luua ruumi ja keskkonna kui terviku harmooniat, arvestada vormi ja materjali koosmõju.

20.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

läbitud moodul "Vormiõpetus"

20.3. ÕPPESISU

20.3.1. I tsükkel – VORMIÕPETUS, 1 õn

Teemad:

Geomeetrised ja vabavormid. Abstraktsiooni loomine ja süstematiseerimine. Kontrastid ja harmoonia. Ruumilis-mahuline komponeerimine, ruumi ja vormi suhted. Arhitektuurimoodulid. Vormi ja materjali seosed ja vastandused. Ruumiliste kompositsioonide ja installatsioonide loomine erinevatest materjalidest.

ÕPITULEMUSED

Õppija:

- oskab välja mõelda, kavandada ja luua geomeetrisi ja vabavorme;
- teab, kuidas käsitleda ja modelleerida vorme erinevatest materjalidest;
- tunneb materjali ja vormi seoseid ning oskab neid eesmärgile vastavalt kasutada.

24.3.2.

II tsükkel – ARHITEKTOONIKA, 1 õn

Teemad:

Väikevormid ruumis ja looduses, tarbeväärtusega väikevormid, keskkonda kujundavad ühendvormid ja nende stilistika. Kolmemõõtmelise maketi valmistamine. Ruumilis-mahulise kujundusobjekti modelleerimine. Vormi ülesehitamine ja viimistlemine, karkassi valmistamine.

ÕPITULEMUSED

Õpilane oskab:

- Käsitleda erinevaid mahulisi vorme ning paigutada neid erinevatesse keskkondadesse.

- Luua karkassi ja üles ehitada väljamõeldud ja kavandatud vorm.
- Suudab valmistada kolmemõõtmelise maketi.

Tsükli hinne koosneb praktiliste tööde hinnete kaalutud keskmisest.

20.4. MOODULI HINNE

Mooduli hinne on tsüklite hinnete kaalutud keskmine.

21. INTERJÖÖRI JA EKSTERJÖÖRI JOONISTAMINE

Mooduli maht 4 õn

21.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse joonistamise kui visuaalse mõtlemise põhioskuste süvendamist. Õpitakse joonistamisel rakendama komponeerimise põhitõdesid ning perspektiivivõtteid ruumi ja vormi kujutamisel.

21.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

21.3. ÕPPESISU

I tsükkel, 2 õn

Tasapinnal kujutamise seaduspärasused. Perspektiiv. Valguse ja varjude õpetus. Geomeetriliste vormide, esemete ja keskkonna joonistamine. Vaatlemisoskus ja silmamõõt. Stiliseeriv ja mälu järgi joonistamine. Perspektiivi joonistamine interjööris ja selle rakendus. Kiirvisandid erinevatest objektidest, interjööridest ja figuuridest. Õpitakse analüüsima ja hindama kujutatava tõepärasust.

II tsükkel, 2 õn

Figuur ruumis. Erinevad tehnikad ja võtted joonistamises. Eksterjööri, looduslikud objektid, perspektiiv suuremas jaotuses; tehisobjekt looduskeskkonnas. Õpitakse esitama oma ideid joonistusena, joonistama mälu järgi ja peast, visandatakse ja joonistatakse stiliseerivas laadis.

21.4. ÕPITULEMUSED

Õpilane oskab joonistamisel rakendada komponeerimise põhitõdesid, perspektiivivõtteid ruumi ja vormi kujutamisel; visandada erinevaid seadeldisi, interjööre ja arhitektuurilisi objekte, kujutada figuure ruumis, väljendada oma ideid joonistusena, analüüsida ja määrata kujutatavate vormide tõepärasust, joonistada mälu järgi ja peast, visandada ja joonistada stiliseerivas laadis. Õpilane on arendanud ja süvendanud realistlikku, perspektiivireeglitega arvestavat joonistusviisi.

21.5. MOODULI HINDAMINE

Hinnatakse õppijate praktilisi töid. Mooduli hindeks on tsüklite hinnete kaalutud keskmine.

22. VALGUSTAMINE

Mooduli maht 1 õn

22.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb valguse olemust, erinevaid valgusallikaid ning nende tehnilisi tingimusi; oskab valgustust kavandada ja kasutada objektide, interjööride jm ilmestamiseks ning oskab valgustust tarkvaralahenduste abil imiteerida.

22.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

22.3. ÕPPESISU

Teemad:

- valguse olemus, lainepikkused ja värvused;
- valgus ja valgustus kujunduse komponentidena interjööris ja eksterjööris;
- valgusallikad ja nende tehnilised tingimused;
- valgustamise erinevad võtted ja valgustuse planeerimine;
- valgustuse imiteerimine erialase tarkvara abil.

22.4 ÕPITULEMUSED

Õppija

- oskab kasutada valgustuse erinevaid võimalusi objektide, ruumide ja keskkondade valgustamiseks;
- teab ja tunneb valguse olemust, erinevaid valgusallikaid ning nende tehnilisi omadusi;
- oskab vastavalt etteantud ülesandele luua valgust kasutades erinevaid meeleolusid ja aktsente.

22.5 MOODULI HINDAMINE

Hinnatakse õppijate praktilisi töid. Mooduli hindeks on tsüklite hinnete kaalutud keskmine.

23. ERIALANE MAALIMINE

Mooduli maht 4 õn

23.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb kompositsiooni, proportsioonide ja koloriidi loomise põhimõtteid, maalitehnikate erinevaid võimalusi ja töövõtteid; oskab värve kasutades modelleerida valguse ja varjuga; maalitehniliste vahendite abil kujutada erinevaid materjale; maalida natüürmorti, vabakompositsiooni, interjööri, eksterjööri; süvendab maalitehnilisi teadmisi ja oskusi.

23.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Läbitud moodul nr 11 "Maalimine"

23.3. ÕPPESISU

I tsükkel

Teemad: natüürmort, interjäär, eksterjäär. Komponeerimine, proportsioneerimine, värvi-vahekordade ja koloriidi leidmine, üldise koloriidi terviklikkuse ja ühtluse loomine piiratud formaadil. Vormi edasiandmine värvi abil. Töötamine eri- ja segatehnikatega, maalitehniliste oskuste arendamine, motiivistikust lähtuv maalitehnika valik. Kasutada võib pliiatseid, pastelle, akvarellpliiatseid, markereid jne. Ülesannete sisu haakuda erialaste projektidega.

II tsükkel

Figuuri kujutamine. Maaliliste ja dekoratiivpindadega vabakompositsioonid. Komponeerimine, proportsioneerimine, värvivahekordade ja koloriidi leidmine, üldise koloriidi terviklikkuse ja ühtluse loomine piiratud formaadil. Pinnad, tekstuudid, faktuurid. Vormi edasiandmine värvi abil. Töötamine eri- ja segatehnikatega, maalitehniliste oskuste arendamine. Vajadusel võib kasutada digitaalset maalimist, mis võib olla on seotud erialaste projektidega.

23.4. ÕPITULEMUSED

Õppija

- teab ja tunneb kompositsiooni, proportsioonide ja koloriidi loomise põhimõtteid;
- tunneb maalitehnikate erinevaid võimalusi ja töövõtteid;
- oskab värve kasutades modelleerida valguse ja varjuga;
- oskab maalitehniliste vahendite abil kujutada erinevaid materjale;
- oskab maalida natüürmorti, interjööri, eksterjööri;
- teab, kuidas luua vabakompositsiooni;
- kasutab eesmärgipäraselt eritehnikaid;
- kujundab maalitehniliste teadmiste ja oskuste baasil isikupärasest kujutamisi viisi.

23.5. MOODULI HINDAMINE

Hinnatakse õppijate praktilisi töid. Mooduli hindeks on tsüklite hinnete kaalutud keskmine.

24. MULTIMEEDIA TÕÖPROTSESS

Mooduli maht 2 õn

24.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija teab professionaalseid ja vabavaralisi animatsiooni-, ja videotöötlusprogramme ning multimeedia haldusprogramme; teab levinumate multimeediaprogrammide väljundformaate; oskab planeerida oma tööprotsessi ideest valmislahenduseni.

24.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

24.3. ÕPPESISU

I tsükkel

Sisendformaadid: foto, illustratsioon, video, audio, 3D-mudelid

Väljundformaadid: televisioon, veeb, mobiil, DVD jne

Failiformaadid

Animatsiooniprogrammid

Videotöötlusprogrammid

Järeltöötlus

Optimeerimine

Programmide ristkasutuse põhimõtted

II tsükkel

Animatsiooni sisendite loomine tarkvara abil, animatsiooni loomine ja toimetamine.

24.4 ÕPITULEMUSED

Õppija:

- teab professionaalseid ja vabavaralisi animatsiooni-, ja videotöötlusprogramme ning multimeedia haldusprogramme ;
- teab levinumate multimeediaprogrammide väljundformaate
- oskab planeerida oma tööprotsessi ideest valmislahenduseni.
- On süvendanud erialaseid oskusi tarkvarapõhiste lahenduste loomise abil.

24.5 MOODULI HINDAMINE

Mooduli hindeks on tsüklite hinnete kaalutud keskmine.

25. TEHNILINE JOONESTAMINE

Mooduli maht 2 õn

25.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õpilane teab ja tunneb tootedisainis ja arhitektuuris kasutatavate jooniste koostamise algtõdesid ning enimlevinud tingmärke ja on seeläbi võimeline joonistest iseseisvalt aru saada. Õpilane oskab etteantud jooniste järgi modelleerida neil kujutatud kolmemõõtmelisi objekte. Õpilane oskab vajadusel kolmemõõtmelise objekti kohta koostada objekti tähtsamaid parameetreid iseloomustavaid korrektseid jooniseid ja/või skeeme valitud mõõtkavas. Oskab rakendada erinevaid kujutamisevõtteid (vaated, lõiked, ristlõiked) jooniste valmistamisel.

25.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Läbitud põhiõpingute joonistamise moodulid.

25.3. ÕPPESISU

Tootedisainis ja arhitektuuris kasutatavate jooniste koostamise eesmärgid ja põhimõtted. Joonise seos kujundatava objektiga. Vaated, lõige, plaan, skeem. Erinevate täpsusastmetega joonised (eskiis, tööjoonis ja detailjoonis), nende seosed töö etappidega. Mõõtkavad. Suurendused ja vähendused. Jooniste loetavuse tagamine. Mõõtühikud. Mõõtmete kandmine joonisele. Andmete grupeerimine ja joondamine. Joonistel kasutatavad põhilised tingmärgid. Graafilised vahendid ja võtted jooniste koostamisel. Jooniste vormistamine ja nõuded.

25.4 ÕPITULEMUSED

Õppija:

- teab ja tunneb tootedisainis ja arhitektuuris kasutatavate jooniste koostamise algtõdesid;
- tunneb enimlevinud tingmärke joonistel;
- suudab iseseisvalt joonist lugeda;
- oskab etteantud jooniste järgi modelleerida neil kujutatud kolmemõõtmelisi objekte;
- oskab kolmemõõtmelise objekti kohta koostada objekti tähtsamaid parameetreid iseloomustavaid korrektseid jooniseid ja/või skeeme valitud mõõtkavas;
- oskab jooniste valmistamisel rakendada erinevaid kujutamisevõtteid (vaated, lõiked, ristlõiked).

25.5 MOODULI HINDAMINE

Mooduli hindeks on tsüklite hinnete kaalutud keskmine.

26. ERIALAPROJEKTID 3D MODELEERIJAJA-VISUALISEERIJAJALE

Mooduli maht 6 õn

26.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija tunneb ja omab ülevaadet kolmemõõtmelise graafika olemusest ja rakendustest ning tulevases erialasest tööst.

Õppija oskab seostada põhi- ja erialaõpingute raames omandatud teadmised ja oskused ühtseks tervikuks ning on võimeline lahendama modelleerija töös ettetulevaid tööülesandeid.

26.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Läbitud põhiõpingute joonistamise moodulid

26.3. ÕPPESISU

Peamiste kolmemõõtmeliste objektide loomisel vajalike arvutiprogrammide tutvustused. Kolmemõõtmelise graafika ajalugu, valdkonnad ja stiilid; kolmemõõtmelise graafika elemendid, nende kasutusvaldkonnad ja loomise printsiibid. Erinevad tehnikad, stiilid ning töövahendid ja nende kombineerimine modelleerimisel. Polügonaal- ja orgaaniline modelleerimine. Erinevate primitiivide kasutamine modelleerimisel. Klooniimise ja massiivide kasutamine modelleerimisel. Polügonaalmodelleerimise tööriistade kasutamine. Orgaaniline modelleerimine. Fotorealistlik ja üldistatud või stiliseeritud kujutis. Modelleerimistehnikad. Erinevate tekstuurimismeetodite kasutamine. Projektsiooniline ja UV-tekstuurimine. Materjaliomaduste kujutamine. Varjude, läbipaistvuse, kareduse, helenduvuse ja peegelduste kasutamine jne.

Pinnalised ja ruumilised kujundusprojektid; kavandamine mitmes etapis, tehnilised ja ideekavandid. õpitakse töötama meeskonnas, arendatakse erialaseid koostööoskusi.

26.4 ÕPITULEMUSED

Õppija:

- tunneb kolmemõõtmelise graafika olemust ja rakendusvõimalusi;
- on võimeline erialast kujundusülesannet idee tasandil kavandama, esitades oma visiooni skitseeritud/visandatult;
- oskab kavandada praktilist tööprotsessi ja planeerida tööloike;
- on võimeline lahendama vea- ja probleemolukordi;
- oskab erialast ülesannet iseseisvalt teostada, otsides selleks vajadusel lisamaterjali;
- oskab seostada põhi- ja erialaõpingute raames omandatud teadmised ja oskused ühtseks tervikuks.

26.5 MOODULI HINDAMINE

Mooduli hindeks on tsüklite hinnete kaalutud keskmine.

27. ANIMATSIOON

Mooduli maht 1 õn

27.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija õpib animeerimisel kujutama tegelaskujude ja objektide loomulikku liikumist tarkvara (Blender 3D) abil.

27.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Läbitud moodul: "Tarkvaraõpe: joonestamine ja 3D"

27.3. ÕPPESISU

Süvendatud animatsiooniõpe Blender 3D tarkvara põhjal.

Teema: skeleti ja tegelaskuju animatsioon. *Shape keys, IPO* draiverid, nende rakendamine.

27.4. ÕPITULEMUSED

teab piiranguid 3D objektide animeerimisel ning suuab luua loomulikult liikuvate tegelaskujudega animatsioone tarkvara (Blender 3D) abil.

27.5. MOODULI HINDAMINE

Mooduli hindeks on praktiliste tööde hinnete kaalutud keskmine.

28. LOW-POLY MODELLEERIMINE

Mooduli maht 1 õn

28.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse et õppija saab ülevaate ja oskused spetsiifilistest tehnikatest, mida kasutatakse madala tihedusega (*low-poly* - väikese hulknurkade ja tippude arvuga) objektide modelleerimisel. Mooduli läbimine annab ettevalmistuse selliste objektide modelleerimiseks, mille puhul kasutatakse reaajas renderdamist (arvutimängud ja simulatsioonid) ning massistseenide või taustaobjektide loomiseks 3D visualiseerimisel.

28.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Puuduvad

28.3. ÕPPESISU

Ülevaade erinevate visualiseerimisvahendite ligikaudsest töökiirusest. 3D stseenide ja visualisatsioonide ülesehitus. Ülevaade modelleerimistehnikate eripäradest fotorealistlike, kesktaseme ja ülimaldala keerukusega objektide jaoks, spetsiaalsed tehnikad, korrektsed töövõtted.

3D inimfiguuri modelleerimine orienteeruvalt 3000 hulknurga abil: kontseptuaalse visandi koostamine, servajoonte paigutamine visandil, peegeldus ja võre silumine modelleerimise abivahendina, tehnikad, praktiline modelleerimine.

Figuri tekstuurimine: tekstuuri optimaalne kasutamine, tekstuuri maalimine, spetsiaalsed tekstuurid, korduvad tekstuurid, *normal map* ja *specular map*, mitme lahutusega võre kasutamine *normal map*i genereerimiseks, praktiline töö mudeli tekstuurimisel 1-3 tekstuuriga.

Skelett: erinevad skeleti topoloogiad, raskuskese ja mudeli baas animeerimise abivahendina, peegelduse kasutamine skeleti loomisel, puusad-jalad-jalapõid, selgroog-õlad-käed-sõrmed, võre liitmine skeletile, liitepunktid.

Eritehnikad, praktiline töö - oma mudelile skeleti ja kaalude lisamine.

28.4 ÕPITULEMUSED

Õppija:

- teab ja tunneb piiranguid ja nõudeid madala tihedusega 3D objektide loomisel;
- on suuuteline iseseisvalt looma ja muutma madala tihedusega 3D objekte.

28.5 MOODULI HINDAMINE

Mooduli hindeks on praktiliste tööde hinnete kaalutud keskmine.

29. ERIALANE TARKVARAÕPE

Mooduli maht 1 õn

29.1. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse et õppija õpib süvendatult kasutama erialaseks tööks vajalikku valitud tarkvara, valmistudes suundumiseks tööturule.

29.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Läbitud põhiõppe moodulid

29.3. ÕPPESISU

Vabalt valitud tarkvaralahenduse süvendatud õpe, seotuna erialaste projektide sisuga.

29.4 ÕPITULEMUSED

Õppija:

- oskab teostada etteantud praktilisi ülesandeid valitud tarkvaralahenduse abil.

29.5 MOODULI HINDAMINE

Mooduli hindeks on praktiliste tööde hinnete kaalutud keskmine.

30. PRAKTIKAD

Mooduli maht 8 õn

Praktika kogukestvuseks on 20 õppenädalat, mis jaguneb järgmiselt:

1. praktika **I etapp** 12 õn on liidetud erialaõpingute moodulitele ja läbitakse praktilise tegevusena õppe käigus
2. praktika **II etapp** 8 õn on praktika töökeskkonnas

30.1. EESMÄRK

Praktikaga taotletakse, et õppija rakendab teoreetilise õppe käigus omandatud teadmisi praktikaettevõttes konkreetsete tööülesannete täitmisel, tutvub erialale iseloomulike tööülesannetega; ettevõtte struktuuri, sisekorra, töökorralduse ja töökeskkonnaga, meeskonnatöö põhimõtetega, kvaliteedi- ja tööohutuse nõuetega.

30.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Õppekava läbitud praktikaettevõtte poolt soovitatud mahus

30.3. ÕPPESISU

Õppija praktiseerib assistendina disaini-, inseneri-, arhitektuuri- vms kas virtuaalseid või reaalseid kolmemõõtmelisi keskkondi/objekte kujundavas ettevõttes. Praktikaettevõttes tutvub õppija ettevõtte struktuuri, sisekorra, töökorralduse, meeskonnatöö põhimõtetega, kvaliteedi ja tööohutuse nõuetega; personali, töövahendite ja tööalaste nõudmiste tasemega. Õppija tutvub erialases töös kasutatavate seadmete ja nende kasutamise protseduuriga, klienditeenindusega, kolmemõõtmelise graafika alaste tööde valmimise etappidega.

Praktikal osaleb õppija erinevate tööloikude kavandamise, organiseerimise ja teostamise juures vastavalt ettevõtte töö iseloomule ja pooltevahelisele kokkuleppele; osaleb väikesemahulise tööülesande täitmisel, mille kohta on õpilasel eelnevate moodulite läbimisel saadud nii teoreetilised teadmised kui ka praktiline töökogemus.

Praktikal osaleja koostab ülevaatliku ja põhjaliku praktikapäeviku, milles kirjeldab tööetappe ja töö õnnestumist praktikajuhendaja juhendamisel ja iseseisvalt omandatud töökogemuse varal.

30.4 ÕPITULEMUSED

Praktika tulemusena oskab õppija kasutada tööks vajalikke seadmeid, valmistada kavandite ja tööjuhendite alusel erinevaid jooniseid või mudeleid kolmemõõtmelistest objektidest ja oskab neid viia erinevatesse väljundformaatidesse, suudab organiseerida ja juhtida enda tööloigu tööprotsessi, suhelda disaineri ja kliendiga ning edukalt meeskonnas töötada, kasutades õigesti valitud suhtlusviise.

30.5 MOODULI HINDAMINE

Praktikat hinnatakse diferentseeritult praktika töökohapoolse juhendaja ning koolipoolse juhendaja ja praktikapäeviku alusel. Hindamine toimub kooskõlas Tartu Kunstikooli õppekorralduseeskirjaga.

31. LÕPUEKSAM

Mooduli maht 1 õn

31.1. EESMÄRK

Lõpueksami eesmärgiks on selgitada välja õppija pädevus ja valmisoleks kutsealal töötamiseks.

Lõpueksam võimaldab õpilasel:

- demonstreerida terviklikke kunsti- ja kutsealaseid teoreetilisi ja praktilisi teadmisi, oskusi ja pädevusi;
- väljendada isiksuslikke hoiakuid, suhtumisi, suhtlemis- ja koostöövalmidust ning -oskusi, loovust, iseseisvat analüüsi-, mõtlemis-, ja otsustusvõimet.

Lõpueksam võimaldab eksamikomisjonil:

- hinnata õpilase teoreetiliste ja praktiliste teadmiste, oskuste ja pädevuste vastavust illustraatori erialal töötamiseks vajalikele nõuetele;
- hinnata lõpetaja valmisolekut iseseisvaks töötamiseks kutsealal.

31.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Läbitud kogu eelnev õppekava ja sooritatud praktikad; moodulite ja praktikate tulemused on hinnatud positiivselt.

31.3. ÕPPESISU

3D modelleerija-visualiseerija eriala lõpueksam koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast. Teoreetilise osa moodustavad õppekavas sisalduvate moodulite põhjal koostatud test ja kirjalik ülevaade oma praktika käigust, seal õpitust ja kogetust.

Praktilises osas esitletakse isiklikku illustratsioonide portfooliot, mis on koostatud õpiaja jooksul teostatud tööde paremikust, samuti üks 10–15 leheküljest koosnev algusest lõpuni iseseisvalt kujundatud raamatu makett etteantud teemal.

31.4 ÕPITULEMUSED

Õppija teadmised, oskused ja pädevused on lõpueksami komisjoni hinnangul piisavad iseseisvaks töötamiseks kutsealal.

31.5 HINDAMINE

Lõpueksami tulemusi hindab erialaspetsialistidest koosnev lõpueksami komisjon, võttes arvesse:

- lõpetaja professionaalsust (tehnilised ja erialased oskused, mitteverbaalsed suhtlemisoskused, suhtumine, hoiak, korrektsus);

- suulise info edastamise oskust (valdkonnasiseste ja valdkonnaüleste probleemsituatsioonide lahendamine, väljenduse selgus, täpsus ja korrektsus; hääle tugevus, intonatsioon, kõne ja kirja grammatika, info esitamine ja edastamine nii erialases kõnepruugis kui tavakeeles);
- esitluse sisu (alustamine, selgus, kujundusotsuste põhjendamine, kompromissi saavutamine, väljendamise eesmärgistatus, lühidus ja täpsus, lõpetamine, jms).

Lõpueksami hindamisel lähtutakse oskuste tasemetest, kus:

hinne "5" (väga hea) – õpilane oskab teadlikult valida kutsealases töös sobivaimad töövõtted, –vahendid ja –materjalid ning kasutada neid korrektselt. Ta oskab analüüsida, hinnata ja edasi arendada töövõtteid. Õpilane toimib aktiivselt ja motiveeritult erinevates töösituatsioonides, meeskondades ja sidusrühmades. Ta oskab leida uusi lahendusi ja lahendada probleemsituatsioone (veaolukordi). Õpilane suudab iseseisvalt töötada, ei vaja korraldusi. Ta oskab arendada oma tööd, töökeskkonda, tööohutust, analüüsida ja arendada ennast mitmekülgsest, toimimaks muutuvates olukordades edukalt ja eesmärgipäraselt. Õpilane oskab hinnata hangitud informatsiooni õigsust ja usaldusväarsust. Ta oskab süstematiseerida, võrrelda ja analüüsida hangitud teadmisi ja töödelda neid oma töös kasutatavateks, võtta vastu otsuseid. Ta oskab planeerida tööetappe ja osaülesandeid, nende tähtsuse järjekorda, planeerida ja arvestada erinevaid mõjureid ja alternatiive, oskab eesmärgist lähtuvalt valida sobivaima ja seda põhjenda. Õpilane oskab töötades arvestada töökoha eripärasid, ta tajub oma tööd osana ettevõtte või projektimeeskonna tööst ja ettevõtet osana toimimiskeskonnast.

hinne "4" (hea) – õpilane oskab kasutada asjakohaseid töömeetodeid, töövahendeid ja –materjale. Ta tuleb toime põhiliste töödega. Õpilane suudab toimida erinevates situatsioonides ja meeskondades, kasutada oskusi ja tööga seotud teadmisi uutest situatsioonides. Ta oskab süstematiseerida, võrrelda ja analüüsida hangitud teadmisi ja töödelda neid kasutatavaks oma töös. Õpilane tajub tööd tervikuna, oskab arvestada töökoha eripärasid. Õpilane oskab sobitada (kohaldada) eeskirju ja juhendeid erinevates situatsioonides ja järgida tööohutusnõudeid. Õpilane täidab talle antud ülesanded iseseisvalt ja hindab enda töötulemusi erinevatest aspektidest. Ta oskab hinnata informatsiooni õigsust ja usaldusväarsust.

hinne "3" (rahuldav) – õpilane on võimeline tööle asuma läbitud erialaõpingutel omandatud vastaval kutsealal, hoolimata mõningate tööoskuste ja tööga seotud teadmiste puudulikkusest valdamisest. Õpilane valdab lihtsamaid töömeetodeid, oskab kasutada tavalisi töövahendeid ja materjale, tuleb toime tavalistes töösituatsioonides. Õpilane tuleb toime tuttavas ümbruses ja tuttavates koostöösituatsioonides. Ta oskab kasutada tööoskusi ja tööga seotud teadmisi harjutussituatsioonides ja rutiinsetes töösituatsioonides. Õpilane oskab juhendatuna leida tööga seotud informatsiooni, esitada seda arusaadavalt suuliselt ja kirjalikult. Ta täidab korraldusi ja oskab hinnata enda töö tulemuslikkust. Ta oskab kinni pidada tööaegadest, tööohutuse nõuetest, muudest kokkulepetest ja juhenditest ja arutleda kõrvalekalletele üle.

hinne "2" (mitterahuldav) – Õpilane ei ole iseseisvalt võimeline kutsealal vajalike tööülesannete ja –protsessidega toime tulema. Õpilane vajab ka lihtsamate töömeetodite, -vahendite ja materjalide kasutamisel juhendamist ja abi, tavalistes töösituatsioonides rahuldavalt toime ei tule. Õpilane saab tööga hakkama tuttavas ümbruses ja tuttavates koostöösituatsioonides. Ta oskab kasutada tööoskusi ja tööga seotud teadmisi harjutussituatsioonides, kuid ei saa hakkama rutiinsetes töösituatsioonides. Õpilane oskab juhendatuna leida tööga seotud informatsiooni, kuid ei suuda seda esitada suuliselt ja kirjalikult arusaadaval ja erialapädeval viisil.

33. LÕPUEKSAM

Mooduli maht 2 õn

33.1. EESMÄRK

Lõpueksami eesmärgisk on selgitada välja õppija pädevus ja valmisoleks kutsealal töötamiseks.

Lõpueksam võimaldab õpilasel:

- demonstreerida terviklikke kunsti- ja kutsealaseid teoreetilisi ja praktilisi teadmisi, oskusi ja pädevusi;
- väljendada isiksuslikke hoiakuid, suhtumisi, suhtlemis- ja koostöövalmidust ning -oskusi, loovust, iseseisvat analüüsi-, mõtlemis-, ja otsustusvõimet.

Lõpueksam võimaldab eksamikomisjonil:

- hinnata õpilase teoreetiliste ja praktiliste teadmiste, oskuste ja pädevuste vastavust illustraatori erialal töötamiseks vajalikele nõuetele;
- hinnata lõpetaja valmisolekut iseseisvaks töötamiseks kutsealal.

33.2. NÕUDED MOODULI ALUSTAMISEKS

Läbitud kogu eelnev õppekava ja sooritatud praktikad; moodulite ja praktikate tulemused on hinnatud positiivselt.

33.3. ÕPPESISU

Illustraatori eriala lõpueksam koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast.

Teoreetilise osa moodustavad õppekavas sisalduvate moodulite põhjal koostatud test ja kirjalik ülevaade oma praktika käigust, seal õpitust ja kogetust.

Praktilises osas esitletakse isiklikku illustratsioonide portfooliot, mis on koostatud õpiaja jooksul teostatud tööde paremikust, samuti üks 10–15 leheküljest koosnev algusest lõpuni iseseisvalt kujundatud raamatu makett etteantud teemal.

33.4 ÕPITULEMUSED

Õppija teadmised, oskused ja pädevused on lõpueksami komisjoni hinnangul piisavad iseseisvaks töötamiseks kutsealal.

33.5 HINDAMINE

Lõpueksami tulemusi hindab erialaspetsialistidest koosnev lõpueksami komisjon, võttes arvesse:

- lõpetaja professionaalsust (tehnilised ja erialased oskused, mitteverbaalsed suhtlemisoskused, suhtumine, hoiak, korrektsus);

- suulise info edastamise oskust (valdkonnasiseste ja valdkonnaüleste probleemsituatsioonide lahendamine, väljenduse selgus, täpsus ja korrektsus; hääle tugevus, intonatsioon, kõne ja kirja grammatika, info esitamine ja edastamine nii erialases kõnepruugis kui tavakeeles);
- esitluse sisu (alustamine, selgus, kujundusotsuste põhjendamine, kompromissi saavutamine, väljendamise eesmärgistatus, lühidus ja täpsus, lõpetamine, jms).

Lõpueksami hindamisel lähtutakse oskuste tasemetest, kus:

hinne "5" (väga hea) – õpilane oskab teadlikult valida kutsealases töös sobivaimad töövõtted, –vahendid ja –materjalid ning kasutada neid korrektselt. Ta oskab analüüsida, hinnata ja edasi arendada töövõtteid. Õpilane toimib aktiivselt ja motiveeritult erinevates töösituatsioonides, meeskondades ja sidusrühmades. Ta oskab leida uusi lahendusi ja lahendada probleemsituatsioone (veaolukordi). Õpilane suudab iseseisvalt töötada, ei vaja korraldusi. Ta oskab arendada oma tööd, töökeskkonda, tööohutust, analüüsida ja arendada ennast mitmekülgsest, toimimaks muutuvates olukordades edukalt ja eesmärgipäraselt. Õpilane oskab hinnata hangitud informatsiooni õigsust ja usaldusväarsust. Ta oskab süstematiseerida, võrrelda ja analüüsida hangitud teadmisi ja töödelda neid oma töös kasutatavateks, võtta vastu otsuseid. Ta oskab planeerida tööetappe ja osaülesandeid, nende tähtsuse järjekorda, planeerida ja arvestada erinevaid mõjureid ja alternatiive, oskab eesmärgist lähtuvalt valida sobivaima ja seda põhjenda. Õpilane oskab töötades arvestada töökoha eripärasid, ta tajub oma tööd osana ettevõtte või projektimeeskonna tööst ja ettevõtet osana toimimiskeskonnast.

hinne "4" (hea) – õpilane oskab kasutada asjakohaseid töömeetodeid, töövahendeid ja –materjale. Ta tuleb toime põhiliste töödega. Õpilane suudab toimida erinevates situatsioonides ja meeskondades, kasutada oskusi ja tööga seotud teadmisi uutes situatsioonides. Ta oskab süstematiseerida, võrrelda ja analüüsida hangitud teadmisi ja töödelda neid kasutatavaks oma töös. Õpilane tajub tööd tervikuna, oskab arvestada töökoha eripärasid. Õpilane oskab sobitada (kohaldada) eeskirju ja juhendeid erinevates situatsioonides ja järgida tööohutusnõudeid. Õpilane täidab talle antud ülesanded iseseisvalt ja hindab enda töötulemusi erinevatest aspektidest. Ta oskab hinnata informatsiooni õigsust ja usaldusväarsust.

hinne "3" (rahuldav) – õpilane on võimeline tööle asuma läbitud erialaõpingutel omandatud vastaval kutsealal, hoolimata mõningate tööoskuste ja tööga seotud teadmiste puudulikkusest. Õpilane valdab lihtsamaid töömeetodeid, oskab kasutada tavalisi töövahendeid ja materjale, tuleb toime tavalistes töösituatsioonides. Õpilane tuleb toime tuttavas ümbruses ja tuttavates koostöösituatsioonides. Ta oskab kasutada tööoskusi ja tööga seotud teadmisi harjutussituatsioonides ja rutiinsetes töösituatsioonides. Õpilane oskab juhendatuna leida tööga seotud informatsiooni, esitada seda arusaadavalt suuliselt ja kirjalikult. Ta täidab korraldusi ja oskab hinnata enda töö tulemuslikkust. Ta oskab kinni pidada tööaegadest, tööohutuse nõuetest, muudest kokkulepetest ja juhenditest ja arutleda kõrvalekalletele üle.

hinne "2" (mitterahuldav) – Õpilane ei ole iseseisvalt võimeline kutsealal vajalike tööülesannete ja –protsessidega toime tulema. Õpilane vajab ka lihtsamate töömeetodite, -vahendite ja materjalide kasutamisel juhendamist ja abi, tavalistes töösituatsioonides rahuldavalt toime ei tule. Õpilane saab tööga hakkama tuttavas ümbruses ja tuttavates koostöösituatsioonides. Ta oskab kasutada tööoskusi ja tööga seotud teadmisi harjutussituatsioonides, kuid ei saa hakkama rutiinsetes töösituatsioonides. Õpilane oskab juhendatuna leida tööga seotud informatsiooni, kuid ei suuda seda esitada suuliselt ja kirjalikult arusaadaval ja erialapädeval viisil.